

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
29. (1094.) szám

BNR-valutaárfolyamok

1 euró	4,1142
1 amerikai dollár	2,9817
100 magyar forint	1,5210

Gazdaság

6

„Nadrágcseré” házon belül

Az eddigi igazgató kezébe került a Kovászna megyei Leineweber Brax nadrágyár azt követően, hogy a német tulajdonosok kivonultak a külföldre dolgozó cégből. Keresztes Zoltán cégvezető megkapta a hatszáz fős vállalat minden ingó és ingatlan vagyonát, azok ellenértékét a gyár további működtetésével, hosszú távon kell kifizetnie.

Társadalom

7

Tüntetne az Alfa Kartell

Tiltakozássorozatot és általános sztrájkot helyezett kilátásba az Alfa Kartell érdekvédelmi szervezet, ha február végéig nem sikerül megegyezni a politikusokkal. A szakszervezet elégedetlen a kormány leépítési és fizetéscsökkentési terveivel.

Kultúra

8

Szerelmesek a színházban

A globalizáció révén Erdélybe is begyűrűzött Valentin-napot szeretné felhasználni a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház, hogy előadásait népszerűsítse, illetve a nézőket bevonzza. A Színház szerelmeseinek hete alkalmából, magyar és román előadásokat tekinthetnek meg a nézők egységes áron, február 8–14. között.

Vezércikk

3

A nemzet (túl nagy) biztonsága

A legnyugtalanítóbb azonban az, hogy igazából nem tudni, hányan is lesik-figyelik mindennapjainkat. Romániában ez titoknak minősül, holott az

Bogdán Tibor

FBI például internetes oldalán közli ügynökeinek számát. Mivel a titkosszolgálatok is adógarasokból élnek, az adófizetőnek joga van pontosan tudnia, mennyibe is került tulajdon biztonsága. ▶

Kis pénz, kis „foci”

A fizetéscsökkentések miatt elveszíthetik dolgozók motiváltságát a vállalatok

Az országos nettó átlagkereset Romániában 2009-ben (lej)

Száztizenegy lejjel nőtt decemberben az átlagbér az előző havihoz képest, azonban csalóka a statisztika. A magánszektorban a válság hatására jelentős kurtításokat szenvedtek mind a fizetések, mind a juttatások 2009-ben, de a zsugorodás sok esetben eleve feketén felvett bért érintett, ami a hivatalos adatokban nem tükröződik. A lapunk által megkeresett humán erőforrás-szakértő szerint a juttatási rendszer átrendezésével előzheti meg egy vállalat dolgozói lojalitásának elvesztését a megvonások miatt. Idén már nem várhatóak további jelentős csökkenések, ugyanis a munkaadók már elvégezték a „piszkos munkát”. **6. oldal ▶**

Szász lobbifuneriunál

ÚMSZ

▶ Traian Băsescu államfő és a tanügyminiszter közbenjárását is kérték német kisebbségi politikusok a német nyelvű oktatás megmentéséért, mert úgy vélik, az alacsony gyermeklétszám miatt végzetes lehet a fejkvótarendszer bevezetése. Daniel Funeriu oktatási miniszter a napokban kiemelt figyelmet ígért a németoktatásnak, és elkötelezte magát a kisebbségi iskolák mellett, de nem beszélt a magyar nyelvű oktatás támogatásáról. Szakértők úgy vélik, nincs egységes megoldás ebben a kérdésben, és nem célravezető, ha érdekellentét alakul ki a kisebbségi közösségek között. **7. oldal ▶**

Nincs nyugdíj 3000 fölött

▶ Csupán egyes foglalkozási kategóriák 3000 lej fölötti nyugdíja csökken – ígérte tegnap Emil Boc miniszterelnök, miután a

kormány elfogadta az új nyugdíjtörvényt. Boc szerint a kárvalottak száma mindössze 27 ezer lesz. **3. oldal ▶**

Emil Boc: csupán a „kiváltságosok” nyugdíját nyíráljuk meg

Fotó: gov.ro

Vokstörvény: tessék választani!

▶ Valamennyi parlamenti párt egyetért a jelenlegi, egyéni választókerületi szavazási rendszert szabályozó törvény módosításának szükségességével, csupán abban térnek el a vélekedések, hogy pontosan milyen irányban kellene változtatni. A jelenleg érvényben lévő választási rendszer kapcsán Markó Béla RMDSZ-elnök kifejtette, a szövetség inkább a Magyarországon is érvényes vegyes választási rendszert, vagy pedig az egyfordulós, egyéni választókerületi rendszert részesítette volna előnyben. Mint hozzátette, a jelenlegi rendszerrel szembeni fenntartásait osztja a koalíciós partner, a Demokrata-Liberális Párt is. **4. oldal ▶**

Röviden

Börtönbe kerül Andrei Gheorghe?

Megtagadta a rendőrségtől a vérvizsgálatot, így a törvények szerint akár börtönbe is kerülhet a pénzügyminisztérium kommunikációs igazgatója. A tévés személyiségként ismert Andrei Gheorghe kedden este koccanás balesetet okozott gépkocsijával Bukarest központjában, ám elutasította a helyszínelő rendőröknek azt a kérését, hogy fáradjon be vérvételre a törvényszéki orvostani intézetbe. „Belefűjtam az alkoholszondába. Arra azonban már nincs erkölcsi jogtok, hogy túél is szurkáltassatok” – érvet állított fel a rendőröknek Gheorghe. A pénzügyminisztériumi igazgatónak felfüggesztették a jogosítványát, a rendőrök pedig – Christian Ciocan szóvivő tájékoztatása szerint – megkezdték a bűnvádi eljárást megelőző nyomozást az ügyben.

Beperelték a MÁV-ot a holokauszt magyar áldozatainak örökösei

Beperelték a Magyar Államvasutakat (MÁV) egy chicagói bíróságon a magyarországi holokauszt áldozatainak örökösei; jótétet követelnek, amiért a cég a II. világháború idején közreműködött zsidók deportálásában. A kártérítési keresetben az áll, hogy a beadvány benyújtását kilenc év kutatómunka előzte meg. A felperesek – túlnyomórészt a magyarországi holokauszt áldozatainak izraeli és egyesült államokbeli lakhellyel rendelkező hozzátartozói – 240 millió dollár vagyoni kár és egymilliárd dollár nem vagyoni kár megtérítését követelik.

Ellenzéki aktivistákat vettek őrizetbe Iránban

Iránban őrizetbe vettek tegnap több ellenzéki aktivistát, akiket azzal gyanúsít a rendőrség, hogy meg akarták zavarni az 1979-es iszlám forradalom 31. évfordulóján, február 11-én tartandó gyűléseket. Az intézkedésről a Farsz hírgyűjtőnek beszámoló Esmail Ahmadi Moghaddam rendőrfőnök arról nem nyilatkozott, hogy hol és hány személyt vettek őrizetbe. Szavai szerint a hatóságok figyelemmel követik „a zendülő mozgalom tevékenységét, s őrizetbe vettek több személyt, akik meg akarták zavarni a február 11-i nagygyűléseket”. Ma Irán-szerte nagygyűléseken fognak megemlékezni a sah uralmát megdöntő forradalomról. A központi hivatalos megmozdulást a teheráni Azadi téren tartják majd.

Apasági vakációt szorgalmaz az EP

Az anyasági szabadság mintájára európai szinten vezessenek be apasági szabadságot is – javasolja az az előterjesztés, amelyet tegnap szavazott meg Strasbourgban az Európai Parlament (EP) a nemek közötti esélyegyenlőségről. Az EP támogatásáról biztosította az EU soros spanyol elnökségének azt a tervét, hogy hozzanak létre európai központot a nőkkel szembeni erőszak ellen. A dokumentum szerint továbbra is súlyos problémát jelentenek a nemek közötti fizetésbeli különbségek: a nők ugyanazért a munkáért átlagosan 14-17,4 százalékkal kevesebb juttatásban részesülnek.

A magyarok ötöde fogékony a szélsőjobb eszmékre

A Political Capital kutatási igazgatója szerint a magyarok ötöde fogékony a szélsőjobb eszmékre. Krekó Péter a *Heti Világgazdaság* (HVG) és a politikai elemző cég tegnapi budapesti vitaindító beszélgetésén azt is elmondta, hogy a szélsőjobboldalra fogékonyak aránya alapján Magyarország a harmadik Európában. Magyarország Ukrajna és Bulgária mögött a harmadik helyen áll a szélsőjobboldalra fogékonyak aránya alapján – közölte Krekó Péter. Hozzátette: a magyar társadalom csaknem 21 százaléka állítja a felmérések szerint, hogy értékrendje a radikális jobboldalhoz áll közel.

„Julija mondjon le”

Hírösszefoglaló

► Viktor Janukovics, az ukrainai elnökválasztás győztese tegnap felszólította Julija Timosenko miniszterelnököt, mondjon le. Erre a válság elkerülése érdekében van szükség – mondta. Hangoztatta, hogy kormánya kapcsolatrendszerében prioritást élvez ugyan az Oroszországhoz és az egykori Szovjetunió tagállamaihoz fűződő viszony, Ukrajnának azonban a gazdaság stabilizálása érdekében Keletről és Nyugatról egyaránt segítségre van szüksége. Viktor Janukovics a szavazatok 48,95 százalékát, míg ellenlábasa, Julija Timosenko 45,47 százalékát kapta, hátránya 3,48 százalék, azaz közel 880 ezer szavazat.

Timosenko miniszterelnök, aki három napja nem jelent meg a nyilvánosság előtt, lemondta a heti kormányülést, és egy temetésre a kelet-ukrajnai Zaporizzjába utazott. Sajtóértekezletet most sem tartott. Mint arról beszámoltunk, a kormányfő politikai alakulatának (Julija Timosenko Tömbje – BJUT) parlamenti frakciója kedden azt közölte, hogy bíróságon támadja meg az eredményt, mert a frakció szerint széles körben történt csalás a választáson. Timosenko csapata egyebek között követeli, hogy Donyeckben és Luhanszkban, valamint a Krímben számolják át a szavazócédulákat.

nyilvánosság előtt, lemondta a heti kormányülést, és egy temetésre a kelet-ukrajnai Zaporizzjába utazott. Sajtóértekezletet most sem tartott. Mint arról beszámoltunk, a kormányfő politikai alakulatának (Julija Timosenko Tömbje – BJUT) parlamenti frakciója kedden azt közölte, hogy bíróságon támadja meg az eredményt, mert a frakció szerint széles körben történt csalás a választáson. Timosenko csapata egyebek között követeli, hogy Donyeckben és Luhanszkban, valamint a Krímben számolják át a szavazócédulákat.

Andrej Szencsenko, a BJUT egyik képviselője szisztematikus szabálysértésekről beszélt. Néhány vitatott szavazóhelyiségben újrászámolták a szavazatokat és „kirívó tényeket” fedeztek fel.

Szavai szerint a szabálysértések a Krímben erősen befolyásolták az eredményt.

Olekszandr Turcsinov, Timosenko jobbkeze úgy vélte, hogy tömeges csalások történtek, amelyek lényegesen befolyásolták az eredményt. Timosenko táborában azonban néhányan kételkednek abban, hogy sikerül megbizonyítani a csalások tényét. Egy képviselő pedig azt jövendölte, hogy Timosenko az elkövetkező napokban lemond tiszttségéről.

A győztesként kihirdetett Janukovics pártja (a Régiók Pártja) a maga részéről azt kifogásolta, hogy Ukrajna nyugati részében csaltak Timosenko javára. Az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ), nyugati megfigyelők a választást tisztességesnek minősítették. ◀

Timosenko miniszterelnök három napja nem jelent meg a nyilvánosság előtt, és a heti kormányülést is lemondta

Nem épülnek a határátkelő utak

ÚMSZ

► A román fél késlekedése miatt csúszik a közúti határátkelő utak kialakítása Dombegyháznál, míg Lőkösháznál az érintettek egymásra mutogatnak – írta a *Békes Megyei Hírlap* tegnap. Dombegyháznál a magyar oldalon már elkészültek a dokumentumok, ám a román fél még csak a tervek kidolgozásánál tart. Dombegyház és a szomszédos Iratosra, 104 kilométert kell kerülniük Battonya felé. Varga Lajos, a község első embere szerint a határig vezető utat teljesen fel kell újítani, mert a Trianon előtti szakasznak már csak a nyomai látszanak. Tarr Lajos, Lőkösháza polgármestere arról panaszkodott, hogy „magasabb szinten egyik fél sem zárkózik el a fejlesztéstől”, ám mégis úgy érzi, hiányzik a politikai akarat. A helyieken sokat segítene, ha elkészülne a magyar oldalon az 1,5, a szomszédban a hét kilométeres szakasz. Ezzel Arad megközelíthetősége a korábbi 50 kilométerrel 25 kilométerre csökkenne. A tervezet útszakaszon azonban még a kisa-játítások sem kezdődtek el. ◀

Magyar oldalon már elkészült a magyar-román gázvezeték

ÚMSZ

► Befejeződött a magyar-román földgázvezeték magyarországi szakaszának építése mintegy 9 milliárd forint beruházással – közölte az FGSZ Földgázszállító Zrt. a *Magyar Távirati Iroda* kérdésére. Az óránként 500 ezer köbméter kapacitású tranzitvezeték Szegedtől Aradig húzódik. A vezeték várhatóan még az idén üzembe helyezik.

A magyarországi részen lényegében a teljes 47 kilométer hosszú vezeték Algyőtől a magyar-román határig próbaüzemre kész. A határkeresztes szakasz már beépíthető, de a keresztes megépítéshez szükséges kormányközi megállapodás hiánya miatt a beépítés még nem történt meg. A Mol-csoporthoz tartozó FGSZ Zrt. és a román Transgaz S.A., országokban a nagy nyomású gázszállító hálózatok tulajdonosai és üzemeltetői, még 2008 nyarán írtak alá megállapodást a földgázszállító rendszereik összekötéséről.

Az FGSZ Zrt. építi a vezeték magyarországi szakaszát, míg a Transgaz feladata a romániai

szakasz megépítése. A vezeték rájuk eső részének beruházási költségeit a társaságok maguk finanszírozzák. A korábbi tájékoztatás szerint a romániai szakasz 62 kilométer hosszú, amiből eddig a Transgaz 37 kilométernyi vezeték építését fejezte be. A román oldali beruházás teljes költsége pedig – a korábbi tájékoztatás szerint – eléri a 12-14 millió eurót. A vezetéképítéshez eredetileg 30 millió euró uniós támogatást kapott a projekt, de a támogatási pályázat kiírásakor már olyan előrehaladott állapotban volt, hogy a teljes összeget nem lehet lehívni. Az FGSZ 8,33 millió euró, a Transgaz 8,28 millió uniós forrásra számít az Európai Unió illetékeseivel történt megbeszélés alapján.

A vezeték kezdetben Magyarországról Románia felé fogja szállítani a gázt, de megteremtették az ellenkező irányú szállítási technikai feltételeit is. A magyar-román vezeték része a Mol által kezdeményezett NETS-projektnek (New European Transmission System – Új Európai Szállító Rendszer), ami a térség országainak gázvezetékét köti majd össze. ◀

Ukránosítás ellen tiltakoznak a románok

MTI

► Az ukrainai román kisebbség úgymond ukránosítása ellen emelt szót a Csernyivci megyei tanács (közgyűlés) egyik román nemzetiségű képviselője a testület ülésén. Felszólalásában Vasiliu Tăriceanu román nemzetiségű képviselő elsősorban azt kifogásolta, hogy az ukrainai anyakönyvi hivatalok ukránosítják a román nemzetiségű gyerekek keresztnéveit anyakönyvezésük során. Ezzel szerinte megsértik a gyerekek emberi jogait és Ukrajna alkotmányát – adta hírül szerdán a *Zik.com.ua* lemergi (lvivi) internetes hírportál. Az orgánium szerint a képviselő azt állította, hogy „a román nemzetiségű gyermekek ukránosítása már pelenkás korukban elkezdődik, hiszen Csernyivci megye valamennyi anyakönyvi hivatala, a felülről érkező különböző ajánlásoknak megfelelően, ukránosítja gyermekeink neveit”. Így lesz a Ionból Iván, az Elenából Olena, a Nicolaeből Mikola – tette hozzá a román nemzetiségű ukrainai képviselő. Tăriceanu bejelentette, hogy ha Ukrajnában nem hagynak fel a román nemzetiségű gyerekek keresztnéveit ukránosító gyakorlattal, akkor Csernyivci megye román szervezetei aláírásgyűjtésbe kezdenek a szülők körében, és beadvánnyal fordulnak az Emberi Jogok Európai Bíróságához jogaik védelme érdekében. A nyugat-ukrainai Csernyivci megyében a 2001-es ukrainai népszámlálás adatai szerint a lakosság közel 20 százaléka, mintegy 180 ezer fő vallja magát román és kisebb részben moldáv nemzetiségűnek. ◀

Gyurcsány-voks Orbánra, Vonára

MTI

► A négy éve Gyurcsány Ferencel szimpatizáló szavazók 27 százaléka ma Orbán Viktorra, 17-17 százaléka Bokros Lajosra és Mesterházy Attilára, 5 százaléka Vona Gáborra szavazna – olvasható a Nézőpont Intézet felmérésében, amelyet tegnap közöltek. Az intézet legutóbbi felmérésében foglalkoztak Gyurcsány Ferenc volt szocialista miniszterelnök megítélésével is. Eszerint az összes megkérdezett 40 százaléka állította, hogy 2006-ban még inkább jót gondolt az egykori kormányfőről. Ma a négy évvel ezelőtti Gyurcsány-tábornak csak 22 százaléka MSZP-szimpatizáns, 25 százaléka bizonytalan, 21 százaléka a Fideszhez csatlakozott. Orbán Viktorra, a Fidesz miniszterelnök-jelöltjére a szavazók 51 százaléka adná a voksát, míg Bokros Lajosra 10, Mesterházy Attilára 8 százaléknian szavaznának. Utolsó helyen Vona Gábor, a Jobbik jelöltje áll 5 százalékkal. A pártszimpatia szerint az aktív szavazók 51 százaléka szavazna most vasárnap a Fideszre, 11 százaléka az MSZP-re és 7 százaléka a Jobbikra. Az MDF-re az aktív szavazók 3 százaléka szavazna. ◀

Nincs nyugdíj 3000 fölött

ÚMSZ

► Elsősorban a katonákat és a rendőröket érinti fájdalmasan az egységes nyugdíjazási rendszerről szóló törvény tervezete, melyet több heti vita után tegnapi ülésén fogadott el a kormány. A jogszabály hamarosan a parlament elé kerül, s a miniszterelnök azt szeretné, ha még ebben az ülészakban elfogadná a honatyák, hogy már jövőre életbe lépessen.

Boc: csak tizenöt százalék jár rosszul

A törvény egységesítene a nyugdíjak kiszámítását valamennyi munkavállaló számára, így alaposan megnyírbálna azoknak a foglalkozási kategóriáknak a járandóságát, akiknek nyugdíját eddig külön szabályozták. Az elv ugyanis az, hogy valamennyi jogosult a munkáévei alatt befizetett hozzájárulásai függvényében kapjon nyugdíjat.

A miniszterelnök tegnap a kormányülés után igyekezett megnyugtani az érintetteket: az újraszámolás után az eddig külön törvény alapján kalkulált nyugdíjaknak csak a 15 százaléka csökkenne. Tájékoztatása szerint jelenleg 180 ezer volt munkavállalónak jár „különleges” nyugdíj, s közülük csak azok számíthatnak kisebb járandóságra, akik eddig 3000 lej fölötti összeget kaptak havonta. „Számításaink szerint 27 ezer nyugdíjas kap majd kevesebbet” – mondta Emil Boc.

A „kárvallottak” közé tartoznak azok is, akiknek nyugdíját

Emil Boc (középen) itt még katonákkal és rendőrökkel hórázik. Az igazi tánc azonban most kezdődik

Fotó: Mediafax

utolsó bérük 80 százalékában alapította meg a törvény. Így rosszul járnak például a légitársaságok pilótái, akiknek havonta tízezer lej fölötti összegetek vitt ki a postás.

A miniszterelnök szerint az újraszámolás nem ütközik a törvények retroaktív hatályának tilalmába. „Ez az elv csak akkor sérülne, ha az emberektől visszakérnék azokat az összegeket, amelyek az új törvény szerint már nem járnának számukra. Erről azonban szó sincs” – magyarázta Emil Boc.

A jogszabály másik vitatott rendelkezése a nyugdíjkorhatár egységesítése. Az előírás szerint 2030-ra a férfiak és a nők egységesen 65 évesen vonulnának nyugdíjba, a gyengébbik nem

képviselői fokozatosan érnek el a férfiak esetében alkalmazott korhatárt.

Vannak kivételek

A törvény azt is előírja, hogy a teljes összegű nyugdíj elnyeréséhez 35 éven át kell befizetni a szükséges hozzájárulásokat a társadalombiztosítás és a nyugdíjrendszer költségvetéséhez, a minimális hozzájárulás időtartamát pedig 15 évben állapították meg. Vannak kivételek is, a különleges munkakörülmények között dolgozó alkalmazottak tartoznak ide. Mindazoknak a személyeknek az esetében, akik legalább hat éven át dolgoztak ilyen körülmények között, a nyugdíjkorhatár egy évvel csökken.

Tiltakoznak a rendőrök

A kormány szerint a nyugdíjak újraszámolása a törvény életbelépésétől számított öt hónapon belül zajlana le. A rendőrök azonban máris tiltakoznak ellene. „Ha ezt a kormány komolyan gondolja, akár bele is bukhat” – fenyegetőzött az egyik rendőrszakszervezet elnöke. Marin Gruia szerint igaz ugyan, hogy a rendőrök eddig privilegizált kategóriának számítottak a nyugdíjak között, ám kevesebb joggal is rendelkeznek, mint az átlagpolgár. „Nem léphetünk be pártokba, nem indulhatunk a választásokon. Ha egységesítik a nyugdíjak kiszámolását, egységesítsék a jogokat is” – mondta a szakszervezeti vezető.

„Zeuszra” hivatkozott Ridzi

ÚMSZ

► Traian Băsescu államfőre hivatkozva próbálta megakadályozni az ügyészi vizsgálatot Monica Iacob Ridzi volt ifjúsági és sportminiszter – tanúsítják azok az ügyészségi lehallgatási jegyzőkönyvek, amelyeket tegnap hozott nyilvánosságra blogján Cătălin Tolontan újságíró. A *Gazeta Sporturilor* főszerkesztőjének birtokába került dokumentumok szerint a jelenleg korrupcióval vádolt politikus az általa tavaly júliusig vezetett minisztérium alkalmazottait arra próbálta rávenni, hogy ne tegyenek ellene terhelő vallomást. Ezért cserében megígérte, hogy beszélni fog az ál-

lamfővel a vizsgálat beszüntetése érdekében. Az *Evenimentul zilei* című napilap szerint a korrupcióellenes ügyészek lehallgatásai alapján készített jegyzőkönyvekben Ridzi nem ejti ki a román államfő nevét, hanem „Zeuszként” emlegeti, ugyanis Băsescunak ez a beceneve a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) vezetői körében.

Mint ismert, Ridzinek a közbenjárása nem járt sikerrel, mert a korrupcióellenes ügyészség kedden egy második büntügyi aktában is büntvádi eljárás megindítását kérte a volt miniszter ellen. Az egyébként hét hónapos terhes politikus az államfő lányának, Elena Băsescunak az egyik legjobb barátjának. ◀

Régi szép idők. Monica Iacob-Ridzi legjobb barátjával, Elena Băsescuval

Szenátus: „hallgatólagosan” átszervezték a régiókat

Cs. P. T.

► Hallgatólagosan elfogadta tegnap a szenátus az RMDSZ törvénytervezetét Románia régióinak átszervezéséről. A jogszabály korábban a román pártok ellenállásába ütközött, ennek ellenére Gyerkó László szenátor úgy véli: van kilátás arra is, hogy a képviselőház is elfogadja.

A politikus tájékoztatása szerint a törvény azért ment át tegnap a felsőházon, mert lejárt a megvitatására kitűzött határidő. „Ilyen esetekben a tervezet automatikusan elfogadottnak tekinthető. A törvényt azonban a képviselőháznak is meg kell vitatnia, s mivel döntő ház, a hallgatólagos elfogadás elve többé nem érvényesül” – magyarázta a szenátor. Gyerkó szerint a törvényt tegnap, az utolsó pillanatban napirendre tűzte a szenátus házbizottsága, vitája pedig azért maradt el, mert a hiányzások miatt nem volt kvórum. Egyébként egy ellenzéki szenátor szóvá is tette: a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) és az RMDSZ politikusi tudatosan maradtak távol az üléstől, hogy a törvény hallgatólagosan átmenjen. „Úgy tűnik, hogy a PD-L, amely korábban bírálta ezt a

jogszabályt, azóta módosított álláspontján” – mondta a szociáldemokrata Titus Corlăţean.

Gyerkó László lapunknak megerősítette, az RMDSZ koalíciós partnere már valóban nem utasítja el mereven ezt a törvénytervezetet. „Azt szeretnénk, ha a képviselőházi szavazás előtt alakítsunk többpárti bizottságot a jogszabály megvitatására. Hát ha így könnyebb meggyőzni a román kollégákat a törvény hasznosságáról” – mondta a szenátor.

Az RMDSZ 2008 októberében nyújtotta be tervezetét a szenátusba. A jogszabály feldarabolná a jelenleg létező régiókat: nyolc helyett tizenöt kisebbre; így például Maros, Hargita és Kovászna megye egy régiót képezne. Korábban Markó Béla szövetségi elnök lapunknak azt nyilatkozta, arra számít, hogy a megyék vezetői nyomást gyakorolnak majd azokra a pártokra, amelyeknek soraiból származnak, és így a tervezet a parlamentben támogatást élvez majd a román pártok részéről is.

A törvénytervezet egyébként az RMDSZ régiószakértő politikusa, Csutak István által tavaly kidolgozott – és Új? Régi? Jó? cím alatt meg is jelentetett – javaslatcsomag alapján jött létre. ◀

A nemzet (túl nagy) biztonsága

Bogdán Tibor

Józanul gondolkodó ember szívét nem igazán dobogtathatta meg a Külső Hírszerző Szolgálat igazgatója, Mihai Răzvan Ungureanu kijelentése, miszerint a román kémszolgálatok

NATO-szinten is a legjobbak közül valók. Nem túl jó hír ez egy olyan országban, amelyet félvszázadon át az állambiztonságiak tartottak terror alatt, és amelyben az életszínvonal akkor is és most is, a legalacsonyabbak közül való – nem csak NATO-szinten. Lélekmenetlemből lett volna tehát egy olyan közlés, miszerint Románia jóléti államként is megállja helyét Európa élvonalában...

A „jó hír” azért sem tűnik örömteljesnek, mert az ily kiváló titkosszolgálatokkal rendelkező országnak a nagykorruptió elleni küzdelemben is valahol élhelyen kellene járnia, amiről, sajnos, szó sincs: az ország egyetlen „igazi terroristája”, Omar Haysam például a titkosszolgálatiak szemé látára, ha nem éppen titkos jóváhagyásával sétált ki az országból, mint utólag elkérkedett vele: „úriemberként, illatosan.”

Itt bizony büzlik valami.

A titkosszolgálati főnök közlése egyenesen aggasztó, miután az olasz sajtó is éppen a napokban cikkezett arról – csöppet sem elismerő hangnemben –, hogy kémkedés tekintetében Románia világszerte még Ceausescu-nak sem volt annyi 007-es ügynöke, mint az önmagát demokratikus jogállamként meghirdető Romániának; csak a Román Hírszerző Szolgálat 12 ezer „kékszeműt” foglalkoztat. Volt hazai titkosszolgálati vezetők szerint Romániában százezer lakosra 60 titkosügynök jut. Összehasonlításként: Angliában 6, az Egyesült Államokban 9, bár utóbbi lakossága és területe tizenötszöröse, illetve negyvenegyszerese a Romániáénak, ráadásul sokkal inkább kitétt a terrortámadásoknak, mint Románia. Ahol egyébként (legalább) hét titkosszolgálat működik, míg az európai átlag három. Mindebből két következtetés vonható le: vagy Románia a világ legfenyegetettebb országa, vagy a titkosszolgálatok hatékonysága még sok kívánnivalót hagy maga után.

A megnyugtalanítóbb azonban az, hogy igazából nem tudni, hányan is lesikfigyelik mindennapjainkat. Romániában ez titoknak minősül, holott az FBI például internetes oldalán közli ügynökeinek számát. Mivel a titkosszolgálatok is adógarasokból élnek, az adófizetőnek joga van pontosan tudnia, mennyibe is került tulajdon biztonsága. Különösképpen igaz ez Romániában, ahol a titkosszolgálatok költségvetése évről évre dagad, nyolc év alatt nyolcszorososan nőtt, és zavartalanul gyarapodott a tavalyi válságesztendőben is, amelyet minden társadalmi kategória megszenvedett – kivéve a titkosszolgálatiakat: csak a Különleges Távközlési Szolgálat 40 százalékkal nagyobb alaphól gazdálkodhat idén, mint tavaly.

Valós veszélyre figyelmeztetnek hát a politikai elemzők, amikor leszögezik: ilyen körülmények között könnyen megtörténhet, hogy a társadalom idegen testként érzékeli majd a titkosszolgálatokat. Ami aztán ténylegesen nemzetbiztonsági problémává válhat.

Román lapszemle

Mintegy 13 százalékkal nő idéntől az elemi oktatásban dolgozó egyetemi diplomás pedagógusok bére. Az intézkedés mintegy 30 ezer oktatási alkalmazottat érint. (*Evenimentul zilei*) ► Viktor Janukovics elnökké választása Ukrajnában még hűvösebbé teheti Bukarest és Kijev viszonyát. (*Románia liberă*) ► A korábbi orosz-amerikai konzultációk során Moszkva semmilyen kifogást nem emelt a rakétapajzs egyes elemeinek Romániába telepítése ellen – jelentette ki a Fehér Ház szóvivője az orosz vezérkari főnök nyilatkozataira reagálva. (*Románia liberă*)

Vokstörvény: tessék választani!

Valamennyi parlamenti párt egyetért a jelenlegi, egyéni választókerületi szavazási rendszert szabályozó törvény módosításának szükségességében.

Bogdán Tibor

▶ A két kormányzó tömörülés, a Demokrata-Liberális Párt és az RMDSZ, valamint a két ellenzéki politikai alakulat, a Szociáldemokrata Párt és a Nemzeti Liberális Párt politikuskai más-más szempontok szerint változtatnának az egyébként nemrégiben bevezetett új választási rendszeren.

A győztes mindent visz

A választási törvény módosítását, valamint a törvényhozói testület karcsúsítását mindenekelőtt a demokrata-liberálisok szorgalmazzák, nagyrészt a tömörülés politikai irányvonalát döntő módon meghatározó Traian Băsescu államfő nyomására.

A Demokrata-Liberális Párt elsősorban azt szeretné elérni, hogy az új választási rendszer nyomán csupán azok a jelöltek kerüljenek be a parlamentbe, akik az első helyen végeztek szavazóközletükben. A jelenlegi voksolási rendszer ugyanis – amint azt a gyakorlat bebizonyította – lehetővé teszi azt, hogy a második, harmadik vagy akár negyedik helyre került jelölt nyerjen mandátumot, a

tulajdonképpen győztesrel szemben.

Ezzel a változtatással valójában a szociáldemokraták is egyetértenének, a két legnagyobb politikai tömörülés parlamenti bejutását ugyanis nem érintené.

Kombinált rendszer?

A demokrata-liberálisok elképzelésének megfelelően bevezetnék a tiszta egyéni választókerületi szavazást. Ennek megfelelően kétfordulós, többségi voksolás döntene a jövőben a honatyák személyéről, ami hatalmas veszteséget jelentene a Nemzeti Liberális Párt számára, amelynek 2008-ban alig 4 képviselő- és egy szenátorjelöltje szerezték meg a leadott szavazatok több mint 50 százalékát.

Elemzők is úgy látják, hogy ennek a rendszernek a bevezetésével letisztulna és egyszerűsödne a választási folyamat, a szavazók jelöltekre és nem doktrínákra adhatnák le voksukat, a parlamentben pedig egyértelmű és világos többség alakulhatna ki.

Annak azonban, hogy ki zárólag az első helyen végzett jelöltek nyernének mandátumot, hátránya is lenne, méghozzá meglehetősen veszélyes: azzal, hogy csak a két

legnagyobb pártnak nyílna esélye komolyabb parlamenti képviselőre, komolyan sérülne a Romániában amúgy is törékeny demokrácia – figyelmeztetnek hazai politikai megfigyelők. Nem csak az RMDSZ törvényhozási jelenléte gyengülne, de veszélybe kerülne a Nemzeti Liberális Párt bejutása is, hiszen a legutóbbi választásokon igen sok honatyája a második, harmadik, sőt, negyedik helyről szerzett mandátumot.

Az ismert elemző, Cristian Pîrvulescu arra figyelmeztetett, hogy a parlament népképviselőket jelent, így nem hagyható figyelmen kívül azoknak a választóknak az akarata sem, akik második helyen végzett jelöltekre voksoltak. 21 millió ember nem gondolkozhat csupán kétféleképpen, ezért kombinálni kell az egyéni választókerületi és az arányos képviselői rendszert – szögezte le.

A Nemzeti Liberális Párt politikuskai mindennek ellenére azt állítják, hogy nem félnek a tervezett módosításoktól. Amint Adriana Săftoiu nemzeti liberális párti képviselő leszögezte, a legutóbbi parlamenti választásokon 35 jelöltjük került be az első helyről a törvényhozói testületbe. A tömörülés első alelnöke, Ludovic Orban maga is bizakodó. Mint kifejtette, 2012-ben pártja megnyeri a választásokat, hiszen bármilyen szavazási forma a nemzeti liberálisoknak kedvez

majd. A Nemzeti Liberális Párt elnöke, Crin Antonescu, bár maga is a harmadik helyről került be a parlamentbe, a Tăriceanu-kabinet szerencsétlen döntésének tartja a jelenlegi választási törvényt. Szerinte, hogy a polgármester-választásoknál alkalmazott rendszer szerint tartották volna meg a parlamenti választásokat, a demokrata-liberálisoknak jóval kevesebb mandátum jutott volna.

Szenátus: legyen, vagy ne legyen?

A demokrata-liberálisok igen fontosnak tartják, hogy a következő törvényhozói testület egykamarás legyen, tagjainak száma pedig a jelenlegi 471 helyett ne haladja meg a

háromszázat. A nemzeti liberálisok és a szociáldemokraták között is közeledni látszik az álláspont az új törvényt illetően. A honatyák számának csökkentésével egyikük sem ért egyet. Sajtóforrások úgy tudják, a liberálisok honatyái olyan jogszabályt dolgoznak ki, amely a szenátust helyi választottak kamarájává változtatná. Ebben a házban a helyi közigazgatást érintő törvényjavaslatokkal foglalkoznának, a képviselőház pedig politikai kérdésekben törvénykezne.

A gondolatokkal egyetértenek a szociáldemokraták is, akik úgyszintén a kétkamarás parlament megőrzésének hívei. Mircea Geoană bevezetésük az életre szóló szenatori tisztséget is; ez esetben betöl-

tőiket nem a szavazók közvetlen voksával, hanem a megyei és helyi tanácsok tagjából kinevezett elektorokból álló bizottság választaná.

A PSD másik elképzelésének megfelelően a szenátorokat régiók szerint jelölnék ki, a jelenlegi egyetemes szavazási rendszer csak a képviselőházi tagok számára maradna érvényben.

A demokrata-liberális körökben élesen tiltakoznak az ellenzéki elképzelés ellen. A nagyobbik kormánypárt honatyái úgy látják, hogy ezzel tulajdonképpen a Mussolini Olaszországában, Salazar Portugáliájában és Franco Spanyolországában alkalmazott, Romániában pedig II. Károly által felkarolt modelleket hoznák vissza. ◀

Egyfordulós uninominális rendszert támogatna az RMDSZ?

„Nem akarok senkit megsérteni, de az uninominális rendszer egyáltalán nem eredményezett minőségibb parlamentet” – vélekedett a jelenleg érvényben levő választási rendszer kapcsán Markó Béla. Az RMDSZ elnöke múlt heti bukaresti sajtótájékoztatóján elmondta, a választási törvény 2008-as módosítása csupán arra volt jó, hogy második-harmadik helyen végzett jelöltek szerzenek mandátumot választókerületeikben. Markó kifejtette, az RMDSZ inkább a Magyarországon is érvényes vegyes választási rendszer, vagy pedig az igen egyszerű, egyfordulós egyéni választókerületi rendszert részesítette volna előnyben. Mint hozzátette, a jelenlegi rendszerrel szembeni fenntartásait osztja a koalíciós partner Demokrata-Liberális Párt is. „A romániai magyarság érdeke az lenne, hogy Románia választási

rendszere visszatérjen egy arányos módszerhez, ami már 2008 előtt is jól működött. Mi annak idején is azt támogattuk, hogy az addigi rögzített listás választás helyett a preferenciális listás rendszer működjön, ahol az állampolgár öt-tíz jelöltből kiválasztja azt, amelyik számára a legszimpatikusabb” – magyarázta lapunknak az RMDSZ választásrendszer-preferenciáit Márton Árpád képviselő. Márton elmondta: az RMDSZ nem kívánja a két fordulós választási rendszert támogatni, mert az – Székelyföld kivételével – nem előnyös a szövetség számára. A kétkamarás parlament megtartásával kapcsolatosan az RMDSZ-es képviselő elmondta, pusztán a választási törvény módosításával nem lehet egykamarás parlamentet létrehozni, ehhez alkotmánymódosításra van szükség. (F. H., S. M. L.)

Az új Európai Bizottság legfontosabb „arcai”

Amint az politikai megfigyelők előre jelezték, az Európai Bizottság (EB) új összetételéről tartott európai parlamenti szavazás formális volt, az új „európai kormány” nagy szavazattöbbséggel kapott bizalmat a honatyáktól.

MTI/ÚMSZ

▶ A néppárti José Manuel Barroso csapatában az elmúlt öt esztendőben nyújtott teljesítményük alapján többen is ismételhettek, sőt, még „izmosabb” portfóliót is kaptak.

„Ismétlők”...

Amint előző lapszámunkban már beszámoltunk róla, az új európai kormányt kényelmes szavazati aránnyal – 488 igennel 137 nem ellenében és 72 tartózkodás mellett – voksolta meg kedden a 736 tagú Európai Parlament.

Az eddig az EU bővítésért felelős finn Olli Rehn a jövőben a gazdasági és monetáris ügyek tárcáját viszi. A 47 éves biztos korábban az európai és a finn parlamentnek is tagja volt, Oxfordban doktorált nemzetközi politikai gazdaságból.

Mostani tárcáját eddig – közmegegyezésre – Joaquín Almunia töltötte eddig be, aki a jövőben a versenypolitikáért felel majd. A 61 esztendő spanyol politikus hazájában volt foglalkoztatási miniszter.

Visszatér a testületbe Michel Barnier, aki még a Prodi-bizottságban (1999 és 2004 között) a regionális politikáért felelt, most viszont a francia köztársasági elnök, Nicolas Sarkozy erőteljes lobbizásának köszönhetően a belső piac és a pénzügyi szolgáltatások tárcáját kapta.

Catherine Ashton, ha rövid ideig is, de már „szolgált” Barroso alatt, a kereskedelem-politikáért felelt, most viszont az EU reformszerződése alapján az unió külpolitikáját koordinálhatja. Az 53 esztendő brit szocialisták korábban azért bírálták, mert nemigen engedett betekintést abba, hogy mennyire rendelkezik markáns biztonság- és külpolitikai elképzelésekkel.

Családi fotó az új biztosokkal. Középen José Barroso, a „családfő”...és „újoncok”

Az energetika felértékelődését jelzi, hogy Németország tartott rá igényt, Günther Oettinger, Baden-Württemberg volt kormány-

fője személyében. A CDU 56 esztendő politikusa jogot és közgazdaságot tanult, az energetika területén korlátozottak a tapasztalatai.

Connie Hedegaard viszont gyümölcsöztetheti Dánia

környezetvédelmi (2004-2007), majd mostanáig klíma- és energetikai miniszterként szerzett tapasztalatait a bizottság szintén felértékelődött tárcája, a légkörvédelem élén. Hedegaard korábban újságíró volt, egy országos napilapnál és egy tv-műsor arca-ként dolgozott. Irodalom és történelem szakon végzett.

Újjonc a magyar biztosjelölt is: Andor László közgazdász eddig a londoni Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) igazgatóságának volt a tagja; a jövőben a foglalkoztatás és szociális ügyek tárcája vár rá.

„Andor úr igazolta integritását és függetlenségét, valamint bebizonyította, hogy elegendő szakudással rendelkezik a területen, szakmailag alkalmas” a biztos hivatal betöltésére – olvasható a magyar jelöltre írt szakbizottsági levélben. Ebben az is helyet kapott, hogy „néhány koordinátor mindazonáltal megjegyezte: válasza túl általánosak voltak”. A koordinátorok megítélése szerint viszont Andor jól hasznosíthatja eddigi szakmai tapasztalatait abban, hogy szorosabban összekapcsolja a makrogazdasági és a foglalkoztatási politikát.

Bukarest sikere

Bukarest nagy sikere, hogy az egyik legtekintélyesebb tárcát, a volt román mezőgazdasági miniszter, Dacian Cioloș kapta. Az agrárpolitika és vidékfejlesztés szakítja ki ugyanis az EU-költségvetés legnagyobb szeletét, a 120 milliárd eurós büdzsének harmadát. A 40 éves szakembernek nem lesz könnyű dolga, hisz az agrárpolitika amúgy is az uniós közös politikák egyik legvitatottabb területe. Az uniós tagállamok egy része gyanakvással fogadta kinevezését, abban a meggyőződésben, hogy Párizs politikáját folytatja majd, így Franciaországnak voltaképpen két biztos is lesz a testületben.

Cioloș egyébként komoly francia kapcsolatokkal rendelkezik, felesége és apósa francia származású. Franciaországban a rennes-i École Nationale Supérieure Agronomique hallgatójaként szerzett diplomát, majd a montpellier-i École Nationale Agronomique-on szerzett mesterfokozatot. Ugyancsak Montpellier-ben nyerte el a mezőgazdasági tudományok doktori címét. Később a francia-román programok irányítójaként tevékenykedett két esztendőn át. ◀

Lap-top

A nap címe. Mitrea a PSD kongresszusának bojkottjára szólít fel, *România liberă*.

Magyarázat. Teszi ezt a sofőrből lett szak szervezeti vezetőből lett szocialista politikus Miron Mitrea abban az esetben, ha – mint mondta – Mircea Geoană nem mond le arról, hogy elcsalja a választásokat a február 20-i rendkívüli tisztújító kongresszuson. Tehát itt is a család... A párt alapító elnöke, Ion Iliescu szakadástól tart. Mit tesz egy ostoba fickó és egy primitív kerületi polgármester szövetezése!

Politikai projekt, PSD-PNL. Adrian Năstase véglegesítette tervezetét, amellyel megpályázza a párt elnökségét. Érdekesek a liberálisokkal kapcsolatos elképzelései, a *Jurnalul național* felvezetésében. Eszerint egyféle ellenzéki konföderációt javasol, a párbeszéd és a parlamenti együttműködés mechanizmusai alapján, a jogállamiság védelmét szolgáló ügyekben, másfelől ideológiai, sőt gazdasági és társadalmi szempontból természetesen versenytársak maradnának.

Aki szegény, az a legszegényebb. S ha már ennyire PSD-re vettük ma a figurát, nem álljuk meg, hogy ne idézzük az *Academia Cațavencu* egyik képének aláírását: „A PSD három elnöke: a gazdag Năstase, a szegény és becstületes Iliescu, valamint szegény Geoană.”

Újabb megaló. Ha már úgysem lehet tenni ellene semmit, vessük fel találos kérdés formájában, a *Gândul* alapján. Tehát mi ez? Augusztusban kezdik építeni, hat szintje 110 méter magas lesz (mint egy harmincemeletes tömbház), ellenáll az akár 8-as erősségű földrengéseknek is, alapterülete 38 ezer négyzetméter (tízszor kisebb, mint a Nép Háza), egy-egy istentiszteleten akár ötezer hívő is részt vehet benne. Na tessék, ezzel el is árultuk magunkat: csakis a Nemzet Katedrálisáról lehet szó. Nem semmi, de vigasztaljon a tudat, hogy legalább erre van pénz.

A nap álhíre. Markó Béla memóriakereső gyakorlatokat végez, hogy észben tudja tartani az RMDSZ általa kinevezett tisztviselőinek seregét.

Minden napra egy mondat

„Dicsérünk vagy korholunk, aszerint, hogy az egyik vagy a másik ad-e több alkalmat itélő tehetségünk ragyogtatására.” Friedrich Nietzsche

Lokodi Imre

megkeresni a felme-

Maradandó zenei élmény

Horváth István

A gyerek bölcs

Apró legényke volt még Naszreddin, a későbbi hodzsza, amikor megszólítja az uccán egy koldus és alamizsnát kér tőle.

– Sok jóban van otthon részed, – mondja a koldus, – nekem is juttathatnál belőle.

– Szíves örömet, – feleli a gyerek. – Estétől reggelig anyám veri az apámat, reggeltől estig pedig engem náspángol a tanítóm. Akár az egészet átengedjük neked.

*

Amint sétálgat az uccán az apjával, egy halottas menettel találkoznak. Nem látott volt még efféle a gyerek.

– Mit visznek abban a ládában? – kérdezi a gyerek Naszreddin az apját.

– Embert – feleli az apa.

– Hová viszik? – kérdi megint a legényke.

– Olyan egy helyre, – magyarázza neki az apja, – ahol se enivaló nincsen, se innivaló; ahol se kenyér a házban, se víz, se fa, se tűz, se arany, se ezüst.

– Tudom már, tudom, – kiáltja el magát a gyerek, – a mi házukba hozzák azt az embert.

*

Azt kérdezi valaki a gyerek Naszreddintől:

– Te vagy-e az idősebbik, vagy pedig a testvéred? – Azt feleli rá a gyerek:

– Tavaly azt mondta az anyám, hogy a testvérem épp egy évvel idősebb nálamnál. Ha igaz ez, akkor az idén épp egyidős vagyok a testvéremmel.

*

Egy koldus állít be a hodzsáékhoz és egy darabka kenyeret kér tőlük. Szalad a gyerek az anyjához és kenyeret kér tőle.

– Fiam, – mondja az anyja, – mondd a koldusnak, hogy nincs itthon az anyád, add ki neki az újtát.

– Anyám, – feleli –, nem téged akar az a koldus, hanem egy darabka kenyér az ő kívánsága.

Kúnos Ignác: *Ami Naszreddin hodzsával gyermek és legény korában esett meg*

Halmozati bűnök?

Lassan megszokjuk már a botrányok sorozatát a keresőrendszer körül, vagyis hogy a kínai jelenlért kemény kompromisszumokra kényszerülő Google nem hajlandó tovább cenzúrázni a rezsim által szalonképtelennek tartott információkat. Az ügy fedőneve lehetne akár „új Tienanmen-krízis” is. Ide tartozik, hogy feltehetően állami apanázsban részesülő kiberkalózok pontosan a Google levelezőt használták arra, hogy amerikai információkat csáklázzanak meg. A helyzetet jól jellemzi, hogy pár száz kínai hacker tart sakkban olyan amerikai szerveket (például az US Navy gépeit), amelyek védelmén néhány ezer szakember izzad. Ez érdekes fényt vet a tévhitre, miszerint Kína még a számítás- és haditechnika bronzkorszakában tengődne.

Erre a heccűszöbök törvénye szerint már lanyhuló pengeváltásra tevődött rá a Tajvan amerikai felfegyverzése elleni pekingi tiltakozás. Első pillantásra nem tűnt komoly ügynek. Igaz, hogy Washingtonnak az 1979-es Taiwan Relations Act szerint kutya kötelessége pártolni a Kína közelében fekvő Csendes-óceáni szigetet, de az is igaz, hogy Peking bünyösen elbogarzott kolóniának tekinti Tajvant. Normális ember nem várja, hogy a stratégiai helyzetű Tajpei nekimenne valaha is Pekingnek, ez a történelmi lehetőség csak az „anyaországnak” jár. Akkor miért probléma, ha a Fehér Ház 6,5 milliárd dollár értékben akar eladni fegyvereket a szigetországnak? Egyezmény köti, a globális konfliktusok miatt teljes kapacitással működik a hadiipara, és recesszió van. Az viszont tény, hogy a jelenlegi gazdasági válságból – furcsa, államellenőrzött, derékig érő kapitalizmusát használva – vígan lábál kifelé a fakó vörös rezsim. Az erős pekingi hangvétel, miszerint a tajvani ügy miatt felfüggesztik katonadiplomáciai és cserekapcsolataikat, esetleg Kínában lévő amerikai cégek életét keserítik meg, egy globálpolitikai bronzérmes, második vagy első helyre vágó önbizalmát jelezheti. Washington meg mintha éppen az immáron bizonyos körökben már aggasztónak talált kínai piacnyerés és pénzügyi befolyás-növekedés ellen „tajvanozna”. A két szuperhatalom vitáin kívül (Tibet, emberi jogok, információbiztonság, kereskedelmi és fizetőeszközbeli disputák), a sziget hoci-neszéje csak örökös hab a régi tortán. A kölcsönös függőség miatt majd minden megoldódik. Ha viszont Obama elnök végre találkozik a Dalai Lámával lefogadom, hogy a krízisek egymásra tevődése miatt tán még erősebb hangzavarra kerül sor. Új bilaterális kontót nyitnak a világhatalmi nagyevők, vagy egy főúr majd mindent újra a többihez ír?

Ady András

A köemberek ráérnek?

Jó sok (hús) évvel ezelőtt az újjászületett ember beszélt belőlünk, új ember szemével néztünk szét: na de hát, minden olyan lepusztult és nyomorult? A válasz: minden lepusztult és nyomorult. Azt mondtuk, nem baj, csak idő kérdése, rendeződik az életünk.

Úgy ment, hogy elévettünk mindenkit, mert mi, élők, azt tartottuk, hagyni kell, amíg vérrel, borral egy kicsit töltődünk, inkább a holtakat keressük. Mert miféle közösség az, amelynek egy rendes, megbecsülhető holtja sincs. Másképpen szólva: mindent elől kellett kezdeni.

A dolog nagyon rendben volt: ahol nem egész alakost, ott legalább mellszobrot kapott a megkerült felmenő, ahol pedig kőből, fából, bronzból nem jött ki, ott a neve az iskola, az alkotó- és kultúrház neve lett, tele voltunk ünneppel. Tavasz felé tele voltunk nagyon is. Mondtunk olyan okosakat: az ünnepszent tartalma az életnek,

benne a hétköznap értelme lepleződik le. Egyszer csak elfogytak a megkeresni a felme-

nők, következképp elfogytak az ünnepek, a hétköznapok már nem lepleződtek le. Az ember kinézett az ablakon, örült, hogy a túlvilági lét megbecsülésével jó üzletbe fektetett. Emlékház előtt D, s még több HU rendszámablakot figyelt a közeg leginkább. Jöttek a turisták, kamerázta, feszt, a dunántúli érdeklődött: tulajdonképpen kinek a szobra az, mert fél életét könyvtárban töltötte, Kájonitól kezdve mindent elénekelt, az emlékiró Ke-

ménytől Sütőig mindent olvasott, de szégyenek szégyene, a köemberről, a faemberéről, a bronzemberről nem hallott. Jó, azaz jobb eset volt, ha valaki a köemberről egy szálon és egy szóban legalább el tudott valamit mondani: pap volt, költő volt, író volt, néptanító volt, polihisztor volt az illető, tessék, csak tessék beljebb kerülni. Rosszabb eset volt, ha nem, azaz ha semmit sem kellett mondani. Rosszabb eset lett tehát, ha a közösségek magukra hagyták a szobrokat – éljék privát életüket, ha kell, szólaljanak meg ők, senki sem lehet utókor szöveg.

Okos megállapítás, hogy a világ dicsősége

így múlik el, egyszer aztán nincs is miért büszkének lenni a nagy felmenőkre, üljenek nyugton a talpazaton, lám, csodákat ők sem művelnek, megérdemlik sorsukat, ők a becsapók, az átverők, ők – fejükön búb verébszarral – a felejtésre, közömbösségre ítélt püspökök.

Így megy mifelénk, Erdélyben a vidék élete, kivált ott, ahol az életnek mégsem így kellene mennie. Egyszer csak megint zárni kezdett el valami,

mert a mi életünkbe nem fér bele egy külső világ, amely kíváncsiskodni mer másféle kérdések, globalitások, rendszerek felől, úgy, hogy a helybenvalót megismerés nélkül tagadná, pusztulásra ítélné. Így volt ez százszázéveken, így van ez a székelységben, ha teljesen más világból jönnek az új foglalkók. Honiak és külföldiek (kevésbé).

Érdemes megvizsgálni, ki tenyerel bele durván hosszú időket óta a mozdíthatatlannak vélt világ statikus képébe, a romlás és pusztulás vadregényes díszleteibe. Érdemes megvizsgálni, a jött emberek hogyan élnek, mivel foglalkoznak, miért jöttek, milyen a helybeliekkel való viszonyuk, ismerik-e a

helyi hagyományokat, milyen nyelven kommunikálnak, sztereotip létonológiákon kívül mit mondanak még. Nem is hinnénk, milyen sokféle – a bevett sztereotípiákat meghaladó – árnyalású képek születhetnek újabban.

De mert mondva van, Erdély jövője elsősorban a turizmusban keresendő, törvénynyel is féltetni kellene, ami még féltethető. Hogy új emberek szocializációjuk és esztétikai elvei-izléseik szerint miként építkeznek, fittyet hányva arra a formakultúrára, formagazdagságra és arányrendszerre, ami mifelénk évszázadok óta karakteresen felhalmozódott, sőt a rejtettebb részeken – úgy, ahogy – megmaradt. Hogy lehet megvizitálni egy – mondjuk – döglilára festett nyárád-menti kúriát?

Miért nincs a faluképnek valóságos védelme? Miért engedi azt átépíteni, belilásítani a helyi hatóság? Nem vitás, az épített örökség (deklarált) védelmét semmi sem igazolja jobban, mint az új színözön. Erdélyt újja kell építeni, vagy csak megőrizni? Gondolnánk, hogy van ezeknél a kérdéseknél sürgősebb?

A köemberek építettek, ráérnek, belilázódnak viszont sehogy sem akarnak.

Bércsökkenés: kis pénz, kis „foci”

Totka László

► Bár a legfrissebb statisztikai adatok épp az ellenkezőjét mutatják, a vállalatok nagy része a magán-szférában a fizetéscsökkenés és a juttatások megvonásának eszközéhez nyúlt a válságkezelés részeként, mivel az egyik legkomolyabb költségtenyező valamennyi cégnél a humán erőforrással kapcsolatos kiadás. Az Országos Statisztikai Hivatal adatai szerint decemberben 111 lejjel nőtt a nettó átlagbér az előző hónaphoz képest, és így 1477 lejen állt meg ez a mutató. Az utolsó havi átlagbér-növekedés mögött az áll, hogy az ünnepek alkalmából különböző jövedelem-kiegészítéseket kaptak a dolgozók. „A valóságban bekövetkezett bércsökkenések azért sem tükröződnek vissza a statisztikákban, mert korábban sok kifizetés feketén történt, amelyek hiánya így nem érzékelhető. Ráadásul a jövedelmek elsősorban azokban a szektorokban zsugorodtak, amelyekre a feketefoglalkoztatás (például az építőiparban) jellemző” – magyarázta az *Új Magyar Szó* érdeklődésére Votisky Petra, a Human Value International nevű cég tanácsadója. Votisky szerint Romániában a fizetési statisztikák azért is csalnak, mert itt lehetőséget ad a jog arra, hogy egy adott személy alkalmazottként bejelentve, és emellett más módokon

is, például együttműködési szerződéssel dolgozzon.

Van azért egy határ

A kereseti feltételek romlása nem minden esetben jelentett fizetéscsökkenést, nagyvállalatoknál sok helyen például a céges autó megvonásával indították a takarékoskodást, amit a dolgozó ugyanolyan hiányérzetként él meg. Van ahol azonban befagyaszották a fizetéseket vagy csak bizonyos juttatásokat vontak meg. Gyakran emellett még elbocsátásokra is kényszerültek a munkaadók, így a megmaradt kollegákra fokozottabb munka-terhelés hárul. „Romániában, különösen Bukarestben, a válság előtt irreálisan megemelkedtek a fizetések néhány szektorban. A cégek most igyekeznek ezt korrigálni, ami sok esetben akár ötvenszázalékos fizetéscsökkenést is jelenthet” – mutatott rá Votisky. A bérek csökkentésénél a szakértő szerint van egy kritikus határ, amely alá nem szabad menni, mert akkor motiválhatatlanná válnak az emberek. Ez a plafon a húsz-negyven százalékos csökkentés az eredeti fizetéshez képest.

Juttatások átszervezése

„A döntéshozók sok esetben nincsenek tisztában azzal, hogy milyen hosszútávú következmé-

Az előző évhez képest 2009-ben kevesebb pénzt vehettek le kártyájukról a romániai dolgozók

nyei lehetnek, ha a fizetést komolyabb átgondolás nélkül csonkítják. A kereset visszaesése igen demotiváló lehet, hiszen ugyanazt, esetleg több munkát kell elvégezni kevesebb pénzért” – fogalmazott a humán erőforrás-szakértő. Lehet csökkenteni az alapléteket, de egyben át kell alakítani a juttatási rendszert is, és ugyanakkor fontos, hogy a jobb és több munka valamiféleképpen elnyerje jutalmát.

Az értékesítési vezetők átlagkeresete lejjben:

FMCG (fogyasztási cikkek)	3000–6000
Gyógyszeripar	4000
Banki ágazat	3000
Informatikai ágazat	3000
Autóipar	2000
Hotelágazat	2000

Forrás: Ziarul Financiar

Arra a kérdésre, hogy tapasztalta-e a jelenséget, miszerint az alkalmazottak a mostani, bizonytalan gazdasági körülmények között hajlamosabbak bármit eltérni, csak hogy a munkahelyeiket megtarthassák, Votisky elmondta: a dolgozók valóban belemennek olyan kompromisszumokba, amelyek hosszú távon hátrányosan érintik őket. Sajnos kevesen kéri ki jogász véleményét egy-egy szerződésel kapcsolatban, így egyre többször büntetlenül ma-

rad, ha a cégek megszegnek megállapodásokat, nem adják meg az alkalmazottnak a megígért bérösszeget.

Még több feketezés

A 2010-es évben a közép-és nagyvállalatok helyzete nagy valószínűséggel konszolidálódni fog, ezen a területen, ha nem is áll vissza a fizetési szint a válság előtti, de valamiféle korrekció bekövetkezhet. A lapunk által megkeresett tanácsadó számít arra, hogy nagyobb szerepe lesz az úgynevezett mozgó bérnek vagy a bónuszrendszernek is. A kisebb cégek nagyon nehéz helyzetbe kerültek az elmúlt másfél évben, így ott a fizetések nem valószínű, hogy jelentősen emelkednének idén. Különösebb csökkenésre nem kell számítani, az a valószínűbb, hogy a bérek még nagyobb részét fogják az alkalmazottak feketén kapni.

„Igazán nagy csökkenés semmilyen területen nem várható 2010-ben, azt már tavaly megélték a cégek, de nagy növekedés sem valószínű. Kulcspozíciókban, vezetői pozíciókban előfordulhatnak magas ajánlatok” – mondta Votisky. Romániában a munkaerőhiány még mindig küszöbön álló probléma, pontosabban nagyon hamar kialakulhat újbóli pangás azokon a területeken, ahol megindul a fejlődés, és idővel ez magával hozhatja a fizetések emelkedését is. ◀

A válság vége?

ÜMSZ

► Enyhén, 0,6 százalékkal növekedett a gazdaság Romániában az év utolsó három hónapjában, az előző negyedévhez képest, vagyis technikailag az ország túljutott a válságon – számolt be a *Mediafax*. A bruttó nemzeti

termék (GDP) azonban az előző év hasonló időszakához mérve 5,3 százalékos zsugorodást mutat. Románia GDP-je három százalékkal, a legutóbbi előrejelzésekhez képest nagyobb mértékben nőhet 2010-ben, amennyiben az európai gazdaság megerősödése folytatódik – vélekedett Giovanni Ravasio, az Intesa Sanpaolo Bank romániai elnöke. Jelenleg egymásfél százalékos körüli prognózisok vannak érvényben. Az olasz bankvezér erről, a Sebastian Vlădescu (*képünkön*) pénzügyminiszterrel folytatott találkozás után nyilatkozott. ◀

„Nadrágcsere” Sepsin az üzemi falakon belül

Kovács Zsolt

► Háromszéki tulajdonba kerül a megye egyik legnagyobb nadrágyára. Keresztes Zoltán, a Leineweber Brax nadrágyár igazgatója egy premiernek számító üzlet révén átvette a német tulajdonostól a vállalatot, amely jelenleg 580 személynek biztosít munkahelyet. A Leineweber 2001-ben telepedett meg Sepsiszentgyörgyön, amikor a város szélén lévő 13 ezer négyzetméteres területen felépítették a gyártócsarnokot, és elkezdték a felsőkategóriás Brax nadrágmárka gyártását. A sepsiszentgyörgyi gyárban csupán tavaly hét-százezer nadrágot készítettek, melyeket mind külföldön értékesítettek.

„A Leineweber jelentős mértékben hozzájárult, hogy Háromszéket méltán a Nadrágok Völgyének – Valley of trousers-nek – nevezzék, hiszen tucatnyi nadrágyár működik a térségben” – fejtette ki Herman Rosner, a Kovászna megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnöke a tulajdonoscsere kapcsán. Rosner szerint a gazdasági

válság miatt, tavaly év végén döntöttek úgy a német tulajdonosok, hogy Keresztesnek adják át részeseidésüket. Az igazgató megkapta a vállalat minden ingó és ingatlan vagyonát, és a gyár további működtetésével, hosszú távon kell kifizesse azok ellenértékét. Herman szerint ez a volt tulajdonos bizalmát jelzi a cégvezetővel szemben.

Az újdonsült tulajdonos szerint a német cég továbbra is ellátja őket nyersanyagokkal és biztosítja a nadrágok külföldi értékesítését is, így a sepsiszentgyörgyi vállalkozás csak a termeléssel kell foglalkozzon. A menedzser szerint a közel hatszáz személyt foglalkoztató gyárból nem bocsátanak el senkit, és továbbra is marad a németes munkamódszer, mivel növelni kell a termelékenységet. A nyolc órás munkaidőt teljességében ki kell használniuk, ezért minden dolgozó termelését percre pontosan mérik. A tulajdonos-váltást már jegyezték a Cégbíróság is, így Keresztes Zoltán egyedüli birtokosa a teljességében háromszékivé vált cégnek, amelynek tőkéje 551,5 ezer lejre rúg. ◀

Első ház – zöld mezőben

A kész lakásokhoz képest aránytalanul nagy előnyben részesítené az Első ház program, az egyelőre csak tervezőasztalon létező ingatlanokat. Az építkezésbe belevágók akár hetvenöt-ezer eurós kormányzati garanciában is részesülhetnek.

Sz. Zs.

► Korábbi terveinek megfelelően, elsősorban az új ingatlanok építését ösztönözné Első ház programjával a román kormány. A jelen pillanatban jegelt garanciaprogram, február közepén újrainduló változata különbséget tenne majd az újonnan épített, már befejezett, illetve a most építendő, úgynevezett zöldmezős lakások között. Míg a 2010 január elsejéig felépített új ingatlanokra továbbra is a hatvenezer eurós küszöb marad érvényben, valamivel nagyobb, 70-75 ezer eurós finanszírozásban részesülhetnek azok, akik az építkezés mellett döntenek – jelentette be tegnap Emil Boc miniszterelnök. Bár a kormány csak jövő héten hoz végleges döntést az ügyben, a kormányfő már utalt arra is,

hogy a programra elkülönített pénzkerekből, legalább kétszer akkora összeg áll majd az építendő lakásprojektek rendelkezésére, mint a kész házakra.

A kormány módosítási terve több oldalról a kritikák kereszttüzébe kerültek, ezenkívül pedig megosztják az ingatlanpiac szereplőit is. Egyesek attól tartanak, hogy a megemelt garancia-küszöb miatt a lakások is növekedni fognak. „A tervezett intézkedések semmi jót nem hoznak majd” – fogalmazott a *Mediafax*nak nyilatkozó Ionuț Negoită, a Pro Confort cégcsoport vezetője. „A fejlesztők tavaly azért csökkentették árait, hogy jobban megfeleljenek az Első ház kritériumainak, a küszöbön levő módosításokkal azonban újra fel fogják vinni azokat” – tette hozzá. Szerinte a kormány-

nak úgy kellene a lakosság ingatlanvásárlását ösztönöznie, hogy elérhetőbbé teszi a lakáshoz jutást, nem pedig megnehezíti.

Más ingatlancégek ugyanakkor a garanciavállalási keret nagyobb arányú bővítését kéri a kormánytól: így a BCA-gyártók szövetsége például egy százezer euróig terjedő küszöböt látna jónak, azzal érvelve, hogy ez felszabadítja majd a megtorpant építési szektort. Ennél valamivel „szerényebb”, nyolcvanezer eurós határt kértek a Romániai Bankok Szövetségének (ABR) képviselői, a pénzügyminiszterrel folytatott tárgyaláson a múlt hét végén.

„Nemigen lehet új építmenyek létrehozását ösztönözni, mivel egy tömbház esetében nagyon nehéz az ügyfeleket egyénileg támogatni. Ez alól csupán a házépítés lehet kivétel. Minden ingatlanfejlesztőnek az lenne az álma, hogy rendelkezzen egy tömbház felépítéséhez szükséges megrendelével, ez azonban egyelőre csupán fantazmagória” – vélekedett a *Business Magazin*nak nyilatkozó Ionuț Bordei, a CBRE Eurisko ingatlancsoportjának igazgatója. ◀

Tüntetne az Alfa Kartell

ÚMSZ

► Négyezer közalkalmazotti érdekeit képviselő szakszervezet hirdett tüntetést tegnap kormány döntése ellen, kilátásba helyezve, hogy májusban általános sztrájkot is kirobbantanak, ha nem teljesítik követeléseiket. Az Alfa Kartell szakszervezet vezetői bejelentették, hogy elégedetlenek a kormány több rendelkezésével is. Így nem értenek egyet a közszférában tervezett elbocsátásokkal, valamint a közalkalmazotti bérek és az állami nyugdíjak egységesítését előíró jogszabálytervezetekkel. A tervek szerint március 1. és 15. között a megyei prefektúrák előtt tiltakoznak az érdekvédők, április 15. és 30. között pedig Bukarestben szerveznek nagygyűlést. Ha a kormány által kilátásba helyezett elbocsátásokról és bércsökkentésekről nem sikerül megegyezni, akkor májustól általános sztrájk lép életbe – tájékoztatta tegnap a sajtót Bogdan Hossu, szakszervezeti vezető. Elmondta: a felsőoktatásban dolgozók kérik, hogy tegyék lehetővé az oktatók fizetésének a fedezését az egyetemek saját bevételeiből. A rendőrök nem értenek egyet az esetükben megemelt 60 éves nyugdíjkorhatárral, és az egészségügyben dolgozókkal együtt a túlórák kifizetését követelik, de kérnek jövedelemkiegészítő ebédjegyeket és üdülési csekket is. Az országban tavaly év végén több közalkalmazotti szakszervezet általános sztrájkot hirdetett, de a november végi elnökválasztásra tekintettel erre az évre halasztották a megmozdulásokat. ◀

Szász lobbifuneriunál

„Nem érti” a kisebbségi oktatás működését a tanügyminiszter

Mayla Júlia, Paraszka Boróka

► Erősödik a „német lobbifuneriunál” az oktatáspolitikában, miután Traian Băsescu államfőnél és Daniel Funeriu tanügyminiszternél is közbenjárt a Német Demokrata Fórum (NDF) az anyanyelvi oktatás védelméért. A kisebbségi érdekvédők attól tartanak, hogy ha érvényesül a fejkvóta alapú támogatás, akkor a meglévő német iskolákat és osztályokat tömegesen bezárják, nincs elég diák a kötelező harmincas létszám teljesítéséhez. A hét elején Daniel Funeriu Klaus Johannisszal, Nagyszeben

védelmét, és kilátásba helyezte egy olyan külön alap működtetését, amely az érintett diákokat és intézményeket segítené. „A külön alap nyitva áll azok előtt a román nemzetiségű diákok előtt is, akik magyarul tanultak” – figyelmeztetett Daniel Funeriu, aki nyilatkozatában a némettel szemben nem ejtett szót a magyar nyelvű oktatás helyzetéről.

Nincs egyenreform

Király András, az oktatási tárca államtitkára úgy véli, a tanügyminiszter még nem érti pontosan a kisebbségi oktatás működését, és kilátásba helyezte egy olyan külön alap működtetését, amely az érintett diákokat és intézményeket segítené.

miniszter úr is hamarosan meg fogja érteni” – fejezte ki reményét a szakállamtitkár. Az oktatáspolitikai szakértő úgy véli, az NDF pontosan felmérte, mitől válhat vonzóvá a német oktatás, amely Király szerint egyelőre „inkább kirakat”. Az államtitkár szerint a német iskolák többségében nem német anyanyelvű képzés folyik, hanem intenzív német nyelvoktatás. „Ez nem baj – tette hozzá a lapunknak nyilatkozó Király –, de a tanügyminisztériumnak minden kisebbségért felelősséget kell vállalnia. A külön alap működtetése nem rossz öt-

Számháború

A beszercei Liviu Rebreanu iskolaközpont német tagozatán tanító Levey Erzsébet úgy véli, olyan drasztikusan csökkent a német nyelven tanulók száma, hogy mindenképpen szükség van a kiemelt támogatásra. „Ezek a gyerekek nem német anyanyelvűek, egészen más módon lehet működtetni ezt a rendszert” – figyelmeztetett a pedagógus. Kónya László, az RMDSZ Szatmár megyei főtanfelügyelő-jelöltje úgy véli, bár differenciált figyelem jár a kisebbségi oktatásnak, a támogatás mindenkinél kevésbé jár. „Szatmár megyében él a legtöbb, magát németnek valló állampolgár, a Johann Etlinger iskolaközpontban nem fog gondot okozni a fejkvóta. A városban több helyen – például a Hám János Római Katolikus Oktatási Központban – német óvoda is várja a gyerekeket. Nagykárolyban is működik német iskola, de itt nem biztos a megfelelő létszám. Az ezekben az iskolákba járó gyerekek, bár németnek vallják magukat, mégis magyarul beszélnek, ezért külön oda kell figyelni, mit is jelent a német oktatás. Bármilyen nemzetiség kerül kisebbségbe – tette hozzá Kónya László –, támogatást igényel. Ez a helyzet a Szatmár megyében szórványban élő románokkal is. Valóban szükségük van a támogatásra, és ha a miniszter odafigyel erre, akkor figyeljen oda a többi szórványban élő kisebbségre is”. ◀

Szász kisiskolások Nagyszebenben. A német oktatás összeomlásától tart a kisebbségi érdekvédelem

polgármesterével, az NDF elnökével egyeztetett a kérdésről, a tárgyalás után a tárcavezető válaszolta a kisebbségi oktatás reformjának alapelveit. A miniszter különösen fontosnak nevezte a német nyelvű oktatás

segi oktatási rendszer működtetését: „Itt nem lehet egyenreformot végrehajtani. A kisebbségi közösségek nem egyformák, és a különbözőségeket figyelembe kell venni. Biztos vagyok benne, hogy ezt a

let. De nem szabad össze-mérni a Hargita megyei románok lokális problémáit azokkal az általános gondokkal, amelyek, mértékűknél fogva is, meghatározzák a magyar szórvány jövőjét”.

Brand ami (még) nincs

O. M.

► Kolozsvár multikulturnális, oktatási, orvosi és innovációs központjellegű szereplő valóságszerűen már a magyar brandsomagban, melyet áprilistól fogva benyújtani a polgármesteri hivatalhoz – tudtuk meg Kádár Magortól, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Kommunikáció és Közkapcsolatok karának magyar vezetőjétől. A város-márkázásban jártas szakembert bízták meg ugyanis annak a stratégiai tervnek a kidolgozásával, amelyben összesítik a kolozsvári magyarok által javasolt értékeket. Kolozsvár márkajegyéről és a városnapok időpontjáról szervezett második konzultáción – melyen magyar civil, politikai és egyházi képviselők voltak jelen – az is kiderült, hogy a terv vizuális arculatát vagy a kommunikációs szakdiájkai építik fel, vagy egy erre szakosodott céget kérnek fel, de azt sem vetették el, hogy a polgármesteri hivatalhoz

egy már benyújtott kész javaslatcsomagba illesszék be a magyar elképzeléseket. A keddi megbeszélésen a felek abban is megállapodtak, hogy májustól és szeptembertől javasolják a városnapok időpontját.

A kolozsvári polgármesteri hivatal 2009 második felétől várja a brandre és a városnapok időpontjára vonatkozó ötleteket, ám egyelőre még nem egyértelmű, hogy milyen metodológia alapján döntenek a végső verzióról. Sorin Apostu áprilisban tervezte újabb közvitát a két témával kapcsolatban.

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács Kolozs megyei szervezete a városnapoktól függetlenül magyar napok megrendezésére készül. Az eseménysorozat időpontjaként Kolozsvár városi rangra emelésének évfordulóját és a magyar nemzeti ünnepet, augusztus 19–20-át javasolják. Gergely Balázs, az EMNT Kolozs megyei szervezetének elnöke szerint a városnapokat már idén megszervezik. ◀

Szigorították a drogtörvényt

ÚMSZ

► A kormány tegnap sürgősségi rendelettel betiltotta a hallucinogén anyagok Romániában való forgalmazását. Az Egészségügyi Minisztérium javaslatára sürgősségi rendelettel módosítja a drogok illegális fogyasztására és forgalmazására vonatkozó 2000/143. számú törvényt, valamint a kábítószeres és úgynevezett pszichotróp növények, hatóanyagok és készítmények jogi helyzetét szabályozó 2005/339. számú törvényt is. Az indoklás szerint ezeknek az anyagoknak a hatása a pszichotróp szerekekhez hasonló. Egyenesen az agykéregre hatnak és zavarodottságot, személyiségvesztést, jelentős fejfájással, nyugtalansággal, szédüléssel, zavarodottsággal és pánikrohamokkal járó figyelemcsökkenést okoznak, valamint a szívritmus, a vérnyomás és a testhőmérséklet emelkedését idézik elő. Tavaly több mint 1300

személy (többnyire fiatalok) kért orvosi segítséget, az etnobotanikus szerek használata okozta súlyos mérgezések miatt.

Tiltással óvnak

„Szeretnénk megfékezni a hallucinogén szerek és növények fogyasztásának növekvő tendenciáját. Az Egészségügyi Minisztérium kezdeményezésére az Országos Gyógyszerügynökség, a Drogellenes Ügynökség, az Országos Rendőrfőkapitányság és a Bukaresti Orvosi Egyetem Gyógyszerészeti Karának, a Toxikológiai és Botanikai Tanszékének a képviselői vettek részt a törvény módosítás előkészítésében” – fogalmazott Cseke Attila, egészségügyi miniszter.

Az új jogszabály az eddig tiltott szerek listáját további olyan növényekkel és hatóanyagokkal egészíti ki, amelyeknek jogtalan birtoklását, termesztését, ipari termelését, előállítását, ki-

sérleti használatát, a komponens kivonását, mesterséges feldolgozását, terjesztését, szállítását és házhozzáállítását, küldését, beszerzését, megvásárlását büntetik. Az elkövetőket a veszélyes drogok esetében 3-tól 15 évig, a fokozottan veszélyes drogok esetében 10-től 20 évig terjedő börtönbüntetéssel sújtják.

Illegális gombák, növények

A könnyű drogok használatát, vásárlását vagy jogtalan birtoklását egyébként hat hónaptól két évig terjedő, a nagyon veszélyes drogoké pedig 2-5 év közötti szabadságvesztéssel büntetik.

A kiegészítő lista a továbbiakban tiltja például a zsályát, a mitraginát és az azok származékainak árusítását. Tiltott növénynek minősül továbbá a gyilkos galóca, a párduggalóca, a psilocybe-nemhez tartozó összes gombafaj is. ◀

Röviden

KMDSZ-akció a magyar központért

Új székházat szeretne a Kolozsvári Magyar Diákszövetség (KMDSZ), ahol a tervek szerint Magyar Ifjúsági Központ néven új intézményt kíván alapítani – jelentette be Talpas Botond elnök a szervezet tegnapi sajtótájékoztatóján. A húsz éves KMDSZ vezetősége több helyi, országszerte ifjúsági szervezet közösen otthonának szánja a központot. A kezdeményezéshez még nincs fedezet, ezért a KMDSZ adománygyűjtő kampány szervezését tervezi. A szervezet eddigi székhelyét 1994 óta bérelik az egyetemisták. „A Petőfi utca 21. szám alatti ingatlan rendkívül szűkös, több évtizedes víz- és fűtésrendszerrel rendelkezik, ráadásul a berendezésünk is elavult. Néhány hete egy csőtörés következtében még ezt a kicsiny irodát sem tudjuk rendeltetészerűen használni. Az is ijesztő, hogy hosszútávú bérleti szerződés hiányában elméletileg bármikor az utcán találhatjuk magunkat” – válaszolta a székházcsere miérettjeit az elnök.

Megszokással az elfogadásért

A románokkal szembeni intolerancia ellen küzd egy Marosvásárhelyen meghirdetett nemzetközi program. A kezdeményezésben az úgynevezett „újgenerációs” cigány fiatalok vesznek részt, olyan jól képzett, aktív emberek, akik segítenek a többségi lakosok számára megérteni, hogyan működnek a roma közösségek, mit jelent a diszkrimináció, a szegregáció. A kezdeményezésbe bekapcsolódik Nagybánya és Kolozsvár is.

Példátlan adócsalás

Kétmillió eurós adócsalásról számolt be tegnap a szatmári adóhatóság. Egy helyi cég az elmúlt fél évben 24 millió eurós forgalmat bonyolított, ám a bevételről a vállalat nem nyújtott be adóbevallást, és nem is adózott utána. A helyszíni szemle megállapította, hogy a bejelentett céghelyen nem működik semmilyen kirendeltség. A vállalat zöldség, gyümölcs, gázolaj és cukor forgalmazásával foglalkozott, és a jelek szerint más cégekkel is kapcsolatban áll. Az adócsalással vádolt cég munkatársait Giurgiunál tartóztatta le a szakhatóság, miközben száztonna cukrot próbáltak meg becsempészni az országba.

Vízkrízis Csikban

Vízlezárással fenyegette meg a csikszeredai vízszolgáltató azokat, akik nem rendezik tartozásaikat. A Harviz igazgatója, Zolya László elmondta, a tartozások összértéke eléri a 185 ezer lejt, a ki nem fizetett számlák jelentős része három hónapnál is régebbi.

Röviden

Darwin ismét Szatmáron

Egy év után, holnap ismét Darwin-napot tartanak a Szatmár Megyei Múzeumban. A rendezvény keretében tudományos előadások hangzanak el és kiállítás mutatja be Darwin életét, munkásságát és az evolúciót. A rendező, Sike Tamás biológus, a múzeum tudományos munkatársa lapunknak elmondta: a nagy tudós születésének napján, mely egy ideje a tudományos gondolkodás nemzetközi ünnepévé vált, ezután minden évben megrendezik a Darwin-napot, mert úgy érzik napjainkban a tudományos ismeretterjesztés megengedhetetlenül háttérbe szorult.

Picasso-kiállítás Nagyszebenben

Idén először Pablo Picasso műveiből nyit kiállítást a nagyszebeni Brukenthal Múzeum, tudósította a *Jurnalul.ro*t Sabin Luca, a múzeum vezérigazgatója. „Mi erre az évre szeretnénk volna megrendezni a Picasso-tárlatot, de még folynak a tárgyalások a festő házáért felelős alapítvánnyal, amelynek képviselői 2011-re látják megvalósíthatónak a nagyszebeni bemutatkozást” – nyilatkozta Sabin Luca. Az intézményvezető azt is elárulta, a premiernak számító Picasso-kiállítás mellett 2010-ben egy tibeti tematikájú tárlatot is terveznek.

A színház szerelmesei

A globalizáció révén Erdélybe is begyűrűzött Valentin- napot szeretné felhasználni a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház, hogy előadásait népszerűsítse, illetve a nézőket bevonzza. A Színház szerelmeseinek hete alkalmából magyar és román előadásokat tekinthetnek meg a nézők, egészséges áron, február 8–14. között.

Antal Erika

Újszerű kezdeményezéssel várja magyar és román látogatóit a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház. Ahogy Kiss Éva Evelyn irodalmi titkár lapunknak elmondta, a nálunk is egyre népszerűbb Valentin- napot szeretnék a színház javára fordítani. A Valentin, vagyis a Bálint-nap nem teljesen idegen, hiszen a magyar néphagyományban is megvan ennek a napnak az ünneplése, akkor miért ne ünneplhetnénk kulturáltan, a színház falain belül? – fogalmazott az irodalmi titkár. Szerinte jó alkalom ez az előadások népszerűsítésére, illetve a nézők számára, hogy azokat a darabokat, amelyeket nem volt alkalmuk még megtekinteni, most megnézhessék. Annál is inkább, mivel előadásokként 10 lej a belépő, természetesen nyugdíjasoknak és diákoknak az érvényes kedvezménnyel. „A szerelmeseik színházjegyet vásárolhatnak egymásnak ajándékba, megnézhetik az előadásokat, majd a sorozat

végén egy szerelmesnapi bálal zárhatják a hetet a színház és a polgármesteri hivatal szervezésében, a Continental Hotel vendéglőjében. Szép ajándék ez, maradandó élményt nyújt” – hívta fel a figyelmet Kiss Éva Evelyn.

A hétfő óta tartó Színház szerelmeseinek hete a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társu-

ta és Liviu Rebreanu Társulata, valamint a bukaresti Spiru Haret Egyetem színház szakos hallgatóinak együttműködésével történik. A sorozat a *Domnișoara Nastasia* román nyelvű előadással, a vásárhelyi román társulat produkciójával kezdődött, kedden este pedig a Tompa Miklós Társulat lépett színpadra a *Prah* című

darabban, ami már korábban kivívta a nézők tetszését, és amely korszerű témájával nagy érdeklődésre tart számot. Kiss Éva Evelyn lapunknak elmondta, a reper-toár összeállításánál is a Valentin-Bálint nap volt a szempont, vagyis igyekeznek némiképp a szerelmeseikhez szólni, a szerelmeseik napjához igazodni. Tegnap, szerdán este a *Hullámzó völgy*-t láthatta a nagyérdemű, mára a nemrég bemutatott *Válogatás* című Alexander Galin-darabot tekinthetik meg az érdeklődők. A kortárs orosz szerző művét, amely egy mai problémát jár körül, Kincses Elemér rendezte. ◀

Alexander Galin Válogatás című művéből készült előadást holnap tekinthetik meg a színház szerelmesei

Kónya Ádám emlékezete

Kovács Zsolt

Kónya Ádámról neveztek el a sepsiszentgyörgyi Városi Művelődési Házat. A Székely Nemzeti Múzeum volt igazgatójáról, a Székely Nemzeti Tanács alelnökéről, sepsiszentgyörgyi polihisztorról, tudós tanárról, helytörténészről elnevezett művelődési intézmény falán tegnap leplezték le a névtáblát, amelyen Kónya Ádám saját kézírásával szerepel a neve. Kónya Ádám 1935-ben született Brassóban. 1956-ban a kolozsvári Bolyai Tudományegyetemen földrajz-földtan szakos tanári oklevelet szerzett, és Kőkösben, majd Sepsiszentgyörgyön tanított. 1989-től a sepsiszentgyörgyi helyi tanácsban tevékenykedett. 1990-től az általa elnevezett Kós Károly Székely Nemzeti Múzeum igazgatója és a Kovászna Megyei Műemlékvédelmi Tanács elnöke is volt. Alelnöke volt a Székely Nemzeti Tanácsnak, és ő tervezte meg a székely zászlót. Kónya Ádám 2008 november 25-én hunyt el. ◀

Téltemetés a busókkal

Kánya Gyöngyvér, Budapest

Ijesztő álarcot viselő, nagyrészt állatbőrökből öltözött, övükön kolompot hordó, kezükben hangos keprelőket forgató busók lépik el a napokban Magyarország legdélebbi Duna-parti települését, Mohácsot, hogy elűzzék a telet. A Busójárás Mohács látványos farsangja, karneválja, amelyet idén a Pécs2010 Európa Kulturális Fővárosa program égisze alatt rendeznek meg. Az alapvetően sokác (Mohács dél-szláv nemzetiségi gyökerekkel rendelkező, a településsel egyidős múltra visszatekintő lakói) népszokást, Magyarország népszokásai közül, az UNESCO elsőként vette fel az emberiség szellemi kulturális örökségének listájára, 2009 őszén. A ma induló és hat napig tartó farsangolás első szakasza a csütörtöktől szombatig tartó Kisfarsang, melyet azután a Busójárás legfőbb látványossága, a Farsangvasárnap követ. A Kisfarsang legjellegzetesebb figurái a Jankelék, vagyis a fiatal busónövendékek, akik maskarába öltözve járják a várost, riogatják az embereket, barátságosan meghúzzálgálják a lányok, asszonyok haját, olykor lisztet szórva teremtenek riadalmat a szebbik nem körében. A kisbusók ma délután lépik el a várost, farsangi felvonu-

lásukhoz néptáncsoportok is vegyülnek. A szabadtéri programokat farsangi kézműves játszóházzal, álarckészítéssel, kiállítás megnyitókkl, táncszízzel és koncertekkel egészítik ki. Szombaton 14 órától kezdetét veszti a IV. Országos Népzenei Tehetségkutató verseny, majd nemzetközi farsangi dudástalálkozót tartanak horvátországi, macedóniai, montenegrói muzsikuskok és kiváló magyarországi dudások közreműködésével. A Busójárás fő napján, Farsangvasárnap korán reggelre kezdve folyamatosan busócsoporthoz járják a várost, majd délután egy óra magasságában a fagyos Dunán, a „szigetből” átkelő, la-dikokkal átevező maszkos, bundás busók serege lép partra a Sokacrévből. Ők ezt követően felvonulnak a Kóló térre, ott csatlakoznak a többi, már ott gyülekező busócsoporthoz és együtt indulnak a főtérre, ahol egy hatalmas, ház méretű máglyát gyújtanak meg. Hétfőn a busók hagyományban házról házra járását tekinthetik meg a Mohácsra érkezők, míg Húshagyókedden az idei utolsó farsangolás kezdődik a város utcáin. Ekkor új máglya épül a vasárnap elégetett helyén, erre rákerül a híres farsangi koporsó, amely este együtt ég el a máglyával. ◀

Tárgyi bizonyíték a fotó

Sipos M. Zoltán

Baló Levente kolozsvári fotóművész első önálló tárlata nyílt meg kedden a kincses városban. A *Tárgyi bizonyíték* című kiállítást a FOTOMART nevű galéria fogadta be, ahol a művész összesen 18 fényképet állított ki.

A fehér-fekete fényképek követik a dokumentumfotózás hagyományait, de ugyanakkor egyfajta képzőművészeti szubjektivitás is jellemzi azokat. A jó hangulatú és egyben elgondolkodtató fotók az életigenlés, a remény és az alkotókedv tárgyi bizonyítékait is nyújtják, ugyanakkor felmutatnak egy, a művész által sajátosan értelmezett tárgyi örökséget is, amelynek tudatában lehetőségé válik egy méltóságteljes élet. „Hol a határ a tárgyi létet bizonyító és a művészi megfogalmazásmódot ma-

gán hordozó fotó közt? Azt hiszem, hogy ilyen határ nem fedezhető fel, legalábbis a kamera és az emberi szem nem igazán képes erre. Egy fotó minden esetben tárgyi bizonyíték, még akkor is ha a fotó témája, tárgya teljesen hétköznapi: a fénykép minden esetben önmaga tárgyi bizonyíték. Önmaga belső világának dokumentuma, a való világtól elszakad. Elsősorban nem azt dokumentálja amiről készült, hanem magát a képet” – mondta el Szabó Attila zilahi festőművész a kiállítás megnyitóján.

Baló Levente fiatalkori hobbiként emlékszik vissza a fotózás kezdeteire. „Itt összesen tizenhét fotó van kiállítva. Ezek legalább ennyi év alatt készültek el. Mindig is érdekelt a fotózás misztériuma: a pillanat megörökítése” – mondta el lapunknak a fotóművész. ◀

A pillanatok „vadása”. Baló Levente fotóművész

A szerző felvétele

Szótárlat

Mégmértetnek a mesemondók

Amikor szép szavakkal szándéksom írni arról a mesemondó versenysorozatról, amelynek február hónap folyamán a székelyudvarhelyi Művelődési Ház ad otthont, emlékszem és emlékeztetni szeretnék azokra a mesemondó versenyekre, amelyeket kisfalusi iskolákban tartottak még akkor régen, midőn minden anyanyelven zajló művelődési rendezvény megszervezését árgus szemmel figyelték az „illetékesek”. Nevezetesen a Székelykeresztúr mellett a gyagy általános iskola tanerői által hosszú éveken át szervezett hasonló témájú versenyekre gondolok, amelyekre tavasz tájt versenyei összegyűltek a Gyagy- és a Nyikó mente iskoláinak növendékei. A mesemondás és hallgatás örömeinek a kifejezése az, hogy zsűfólásig megtelt Gyagyban a kultúrház nagyterme. A emlékezésen túl, e bevezetőnek szánt sorok a főhajtás szándékával íródnak azok előtt a pedagógusok előtt, akik „akkor” védték az anyanyelvet, úgy ahogy lehetett. Védtek, mert Reményik Sándor után Kányádi Sándor és Farkas Árpád is erre buzdítottak verseikben. A múlt idő távlatából szem-

lélve a dolgokat, nem nagy újítás Elekes Gyulának, Székelyudvarhely Művelődési Ház igazgatójának két évvel ezelőtti kezdeményezése, hogy mesemondó verseny szervezzen a környék iskoláinak tanulóinak részére. Akkor százötven gyermek jelentkezett a felhívásra, az idén pedig kétszáz-an, arra a versenyre, amely immár a Benedek Elek nevét viseli. De igenis nagy érdeme Elekesnek, hogy szervezésében olyan hagyomány van kialakulában, amely a Sövidéktől Székelykeresztúrig, Varságtól a Homoród mente aprófalvas régióig közös akarattal fogja össze a mesét, az Elek apó meséit szeretők. Úgy, hogy arra a Duna Televízió stábjára is felfigyelt. Az idén annyian jelentkeztek, hogy két részben kellett lebonyolítani a vetélkedőt: az óvodások és kisiskolások száznegyven fős csoportja januárban vetélkedett, az általános iskolások pedig, szám szerint 64-en, tegnap. A díjazottak gálaműsora hét-főn lesz és ekkor, Magyarországról meghívott előadóként Berecz András mesemondó fellépésére is számítanak.

Incefi Tibor

Kullog a moldovai sajtó

A nemzetközi médiaszakértők elmarasztalják a moldovai sajtóhelyzetet. Ennek ellenére a helyi újságírók reménykedve néznek a 2010-es év elé.

Farkas István

„A kommunisták hatalomról való távozása után, 2009 szeptemberétől nagyon sok jogot kaptak vissza a sajtó. Nagy arányban csökkentek a zurnaliszták elleni fizikai támadások is, és az új államvezetés egyre inkább nyitni kezdett a nyilvánosság felé” – fogalmazott az Új Magyar Szó megkeresésére Nadine Gogu, a moldovai Független Sajtóközpont igazgatója. Lapunk a Sajtóközpont nemrég nyilvánosságra hozott 2009. évi jelentése alapján kérdezte az igazgatót. A jelentés közli a Riporterek Határok Nélkül nevű nemzetközi szervezet értékelését is, mely szerint a Moldovai Köztársaság a 174 vizsgált országból a 114. helyet foglalja el a „sajtószabadsági listán”, és – némileg meglepő módon – a sajtószabadság helyzete romlott a korábbi évekhez képest. Mögötte csak olyan országok szerepelnek, mint Oroszország, Kirgizisztán, Fehéroroszország stb.

A helyzet Transznisztriában sem rózsásabb. Jelena Kalinycsenko újságíró szerint a 2009-es transznisztriai sajtóévet megrázó események tarkították, és a vá-

Sajtótájékoztató Chişinău-ban. A kommunisták távozása után sem lett szabadabb a moldovai sajtó? Fotó: Kristof Klerix

lasztások körül kialakult társadalmi válság miatt sérült a szabad véleménynyilvánítási jog és a sajtószabadság is. Emma Nicholson bárónő, az Európai Parlament moldovai választásokra kirendelt megfigyelője is azt nyilatkozta a világsajtónak, hogy meglátása szerint a Köztársaságban nem tartották tiszteletben az Alkotmány által biztosított jogokat, és nagyon lecsökkentették a zurnaliszták megnyilatkozási lehetőségeit, és nemcsak a kormányisztervek, de a civil szervezetek sem szolgáltattak ki információkat a sajtónak.

A moldovai Független Sajtóközpont igazgatója ennek ellenére lapunknak optimistán nyilat-

kozott a jövőről. „A 2009-es, megpróbáltatásokkal teli év ellenében reméljük, hogy a 2010-es esztendő a demokratizálódás éve lesz és többek között a romániai sajtótrösztöknek a moldovai piacra való belépésének köszönhetően lehetőség nyílt a tisztességes versenyben való fejlődésre” – vélekedik Nadine Gogu.

Lapunk azon kérdésére, hogy a moldovai újságírók hogyan viszonyulnak a román médiumok térhódításához, melyek az utóbbi időben valósággal elárasztották a moldovai piacot, Nadine Gogu elmondta: „Az utóbbi időben a moldovai médiapiacra valóban sok új tévéadó és újság jelent meg. Ezek közül az egyik legna-

gyobb léptékű vállalkozás az, amelyet a bukaresti Realitatea-Cațavencu-tröszt indított. Emellett pletykák keringenek arról, hogy a Román Rádió is szeretne stúdiót nyitni a Moldovai Köztársaságban”. Gogu szerint a romániai médiatermékeknek főleg a román ajkú lakosok örülnek, hiszen most a médiapiacot olyan vállalatok uralják, amelyek főleg orosz nyelvű adásokat közvetítenek, és a nyomtatott sajtót is az Oroszországban kiadott publikációk uralják. „Reméljük, hogy a 2009-ben elindított kezdeményezések pozitív irányba fogják előmozdítani a moldovai médiapiacot” – nyomatékosította reményeit az igazgató. ◀

Száz szó

Minden ötödik felnőtt partnere helyett inkább kedvenc háziállatával töltene a Valentin-napot. Emberbarátibbak a megkérdezett franciák, hiszen csupán minden tizedikük, a magyaroknak közül pedig minden nyolcadik lenne kedvese helyett inkább a kedvencével a szerelmesek napján. A férfiak és a nők választásában nem találtak jellemző különbséget a kutatók. Leginkább Törökország lakosai választanák a házikedvencet Valentin-napi társnak (49 százalék), őket követik az indiaiak 41 százalékkal, majd a japánok 30 százalékkal. A lista állatbarátibb végére Németország, Magyarország, Hollandia, Mexikó és Franciaország lakosai kerültek. A felmérés szerint a fiatal emberek inkább választották a romantikus napra társként háziállatukat, mint partnerüket. Az állatok védőszentje jól végezte munkáját?

(szücs el)

Röviden

Kárpátaljai filmkaraván

Öt erdélyi helyszínen szervez a Hargita Megyei Kulturális Központ és Hargita Megyei Állami Tévé és Rádiótársaság Magyar Adásának munkatársaival. A Filmkaraván február 14-én Alsócsernátonon, 15-én Brassóban, 17-én Székelyudvarhelyen, 18-én Nagyszebenben, 19-én pedig Csíkszeredében várja az érdeklődőket.

Elhunyt a lesifotósok királya

Január 16-án nyolcvanévesen elhunyt a lesifotósok királyaként emlegetett Felice Quinto, de felesége, Geraldine Quinto csak a napokban jelentette be halálát. A paparazzik atyjaként is emlegetett fotós volt az első, aki képes volt bokrokban bujkálni, álcát ölteni, hogy olyan képeket készítsen, amelyek aztán a világ összes pletykamagazinjában megjelentek.

Rekordnézettségű Super Bowl

A hét elején véget ért Super Bowl (az amerikai futball-bajnokság) döntője volt minden idők legnézettebb televíziós műsora az Egyesült Államokban. A New Orleans Saints és az Indianapolis Colts összecsapását 106,5 millióan nézték. A nézettségi rekord egy régi csúcst döntött meg, eddig a MASH című tv-sorozat 1983-as záróepizódját látták a legtöbben, 105,97 millióan.

Részvétnyilvánítás

Öszinte részvétünket és együttérzésünket tolmácsoljuk ezúton Bogdán Tibor kollégánknak édesapja elvesztése miatt érzett fájdalmában.

Az Új Magyar Szó munkaközössége

Szentgyörgyi fények az olimpián

Kovács Zsolt

Sepsiszentgyörgyön készült számítógépes programmal vezénylik a vancouveri téli olimpia nyitóünnepségének lézershows-műsorát. A két háromszéki fiatalember – a 29 éves Nagy István és a 30 éves Rákosfalvy Zsolt – vállalkozása által kifejlesztett szoftver segítségével többek között már megvalósítottak látványos fényjátékokat Németországi kiállításon, külföldi (például) a Burj Kalifa szállodamegnyitón vagy New York-i és sepsiszentgyörgyi sza-

badtéri szilveszteri parádén is. A két fiatal néhány éve egy németországi szakképzési háromszéki fiókjaként dolgozik, az anyacég megbízására fejlesztenek ki lézerjátékokat vezénylő programot. Három éve alapították szoftverfejlesztő cégüket, majd másfél éve a német anyacégtől átvettek egy lézerjátékokat vezénylő programot. „A Phoenix Showcontroller nevű szoftot mára teljességében átírtuk, így egy száz százalékosan hazai programot sikerült létrehozunkunk” – magyarázta lapunknak Rákosfalvy Zsolt. Ezzel el is in-

dultak világhódító útjukra, hiszen az elmúlt időszakban rengeteg helyen használták az ő fényshowjukat. „A németországi anyacég segítségével a mi alkotásunk lesz a kanadai téli olimpia február 12-i nyitóünnepségének a fő látványosságát adó lézershows-irányítója, de az olimpiai játékok idején több alkalommal használják majd a terméket” – újságolja boldogan a szoftverfejlesztő. A kérdésünkre, hogy ott lesznek-e Kanadában szomorúan adnak nemleges választ. „Most éppen egy új szoftver piacradobásán dolgo-

zunk, a projektet hat hét múlva kell befejeznünk, ezért az erőltetett munka miatt nem leszünk jelen a vancouveri olimpia megnyitóján – mondja Rákosfalvy, majd hozzátesszi: a számítógépes programozás a hobbink is egyben, amellyel gyerekkorunkban találkoztunk, de 18 éves korunk óta ebből keressük a kényerüket”. A sepsiszentgyörgyi programozó szerint azt tapasztalják, hogy a kínaiak fogékonyságuk leginkább a lézerjátékok iránt, ezzel szemben Romániában még úttörőnek számítanak ezek a showk. ◀

Feltárult a magyar köztévé

K. Gy.

Látogatóközpontot nyitott óbudai gyártóbázisán a Magyar Televízió. Mostantól előzetes egyeztetés alapján bárki bejárhatja az új székházat, kipróbálhatja milyen a kamerákat mögött állni és milyen előtte. A másfél órás program keretében az érdeklődők az elmúlt több mint ötven év magyar televíziózásnak történetét ismerhetik meg, megnézhetik hogyan készült egy tévéműsor, megismerkedhetnek a híradózás titkaival, de akár saját felvételt is készíthetnek magukról, amit a látogatás végén haza is vihetnek DVD-n, fotón vagy egy színes

pólón. „A látogatóközpontba bárki jöhet, aki szeretné megnézni a Magyar Televíziót, mint vállalatot, mint egy modern televíziós gyártóbázist és aki kíváncsi arra, hogy az elmúlt ötvenhárom év munkájából mi mindent örünk itt az archívumban, a jelmeztárban vagy éppen a díszlettárban” – mondta Kert Attila, az MTV kommunikációs vezetője. Az interaktív látogatóközpontba interneten és telefonon lehet jelentkezni, legkésőbb a tervezett látogatás előtt két héttel. A látogatás díja ötszáz forint, de diákok és nyugdíjasok, valamint tíz fő feletti csoportok háromszáz forintért mehetnek be. ◀

Apróhirdetés

Keressük 1960-ban (marosvásárhelyi Bolyai Farkas Líceum) végzett osztálytársainkat: Balázs Rózália, Bernád Mária, Berecky Ildikó, Török Imre, Ruszti Emese. Boros Csaba 540353, Marosvásárhely, Lámáitei 23/8, Telefon: 0265-220 616, e-mail: csaba.boros@gmail.com;

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....
A hirdetés szövege (max. 80 szó)
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését. Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr.1, O.P. 33, C.P. 17
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

PÉNTEK

2010. február 12.

A nap filmjei

DUNA Televízió, 20.00

És Isten megteremté a nőt

A tizenhét éves árva Juliette mindenkit magába bolondít: a gazdagot, a gátlásos fiút egyaránt. Az első udvarlója a dúsgazdag Eric Carradine, aki új szállodát szeretne építeni, ámde tervei útjában áll a Tardieu család. Az érzékeny, természetes, ámde érzéki lány kisugárzása nagy hatással van gazdag hódolójára, a lánynak azonban Antoine Tardieu tetszik, aki nem igazán törődik vele.

Antena 1, 20.30

A Karib-tenger kalózzai

A XVII. században a Karib-tenger a kalózkok birodalma volt, akik megfélemlítették az angol királyi flottát is. Elizabeth Swannt, az angol kormányzó lányát elrabolja a rettegett kalóz, Barbossa kapitány. A lány szerelme, Will Turner a lány megmentésére indul, és akarva-akaratlanul a kalózkok segítségét kell kérnie. Jack Sparrow, a kalózkok vezére felfedi Barbossa és társai titkát.

TV2, 22.20

Mint a kámfor

Jack Foley több bankot rabolt, mint bárki más. Háromszor kapták el, három évtizedet kellene letöltenie. Minden nap szökéséről, az utolsó nagy balhéjáról és új életéről álmodzik. A szökés pillanatában egy nyomozónő kerül Jack és társa, Buddy útjába. Tűszként magukkal viszik. Karen Sisco megpróbálja fogvatartói terveit megghiúsítani. Az első menet döntetlent hoz, de késő: Jack rabul ejti szívét.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc **9.40** 8 és fél **10.00** Napközben **11.00** Hírek **12.00** Hírek **12.05** A Hely **12.30** Vendég a háznál **13.00** Déli harangszó **13.30** Magánhangzó **14.04** Rádiószínház **14.30** Egy az Isten! **15.05** Arcvonalok **15.35** Tér-idő **16.00** Középről **16.45** Hétköznapi tudomány **17.15** Zöldövezet **18.30** Krónika **19.00** Közéleti ütköző **19.15** Magánhangzó **19.30** Határok nélkül **20.05** Sportvilág **20.25** Tetten ért szavak **20.50** Jó éjszaka **21.04** Rádiószínház **21.30** A nap történései **23.00** Krónika

BUKARESTI RÁDIÓ

BUKARESTI RÁDIÓ magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában **15.00** Híradó, kommentár **15.20** Magyar zenei lexikon **15.30** Heti esemény-összefoglaló

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság **12.00** Híradás, Művelődési hírek, Környezetünk védelmében Agrárgazda az unió küszöbén **13.05** Zenés üzenetek **14.00** Hírnegyedóra, Délutáni váltás **16.00** Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság - tájékoztató műsor, Fogadó óra **17.15** Élő muzsika **17.55** A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás **8.00** Hangoló **9.50** Hírek, műsorism. **15.00** Slágeróra **16.00** Hírek **16.15** Mozgástér **17.00** Napóra **17.30** Nóták **17.55** Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig **9.00** Térkép - Reggel **9.40** Heuréka! Megtaláltam! **10.10** Carlo és vendégei **10.40** A világorökség kincsei **11.30** Család barát **12.30** Kíváncsgosár **12.45** Híradó **15.10** Kikötő - Friss **15.20** Divathét **16.30** Kodály és Bartók népzenei kutatásai a Felvidéken **17.00** Az internet sötét oldala **17.30** Mi vagyunk az unió **18.00** Kikötő **18.30** Térkép - Integrációs magazin **19.00** Híróra, Időjárás-jelentés **19.35** Mese **20.00** És Isten megteremté a nőt (francia-olasz filmdráma) **21.30** Híradó - Esti **21.40** Váltó - Gazdasági Híradó **22.45** A főnökök főnöke (olasz sor.) **23.35** Drót (am. tévéfilm sor.) **0.35** Kikötő (ism.) **1.05** Az amerikai birodalom hanyatlása (vígjáték) **2.50** Kikötő - Friss (ism.) **3.00** Himnusz

TVR 1

7.00 Hírek, Sport, Időjárásjelentés **7.30** A vadló (anim. film) **8.00** Ébresztő **9.00** Hírek, sport **9.15** Ébresztő **10.10** Danutz Srl. **11.00** Téli Olimpiai Játékok - Vancouver 2010 **11.15** Danutz Srl. **12.30** Előtte és utána **12.45** Titkok a palotában (sor., ism.) **14.00** Hírek, Sport, Időjárásjelentés **14.45** Olimpiai infók **15.00** A parlamenti pártok fóruma **15.35** Románia Parlamentje **16.30** Közéleti hozzászólás **17.00** Különleges állatok **17.50** Magazin UEFA Champions League **18.25** Titkok a palotában (filmsor.) **19.40** Sport **20.00** Hírek, Időjárásjelentés **21.10** Ioan Macrea Fesztivál - második rész **23.00** CSI: A helyszínelők (filmsor.) **23.05** Téli Olimpiai Játékok - Vancouver 2010 **0.00** Hírek, Sport, Időjárásjelentés

VIASAT 3

9.50 Halálbiztos diagnózis **10.40** Gyilkos sorok **11.30** Smallville **12.20** A férfi fán terem **13.10** Nagy házalakítás **13.55** Mit ne vegyünk fel? **14.55** Nyomtalanul **16.45** Miami helyszínelők **17.35** A férfi fán terem **18.25** Mit ne vegyünk fel? **19.30** A nagy házalakítás **20.15** Két pasi - meg egy kicsi **21.30** Miami helyszínelők **22.20** Viszlát, Bajnok! (am. filmdráma)

m1

6.20 Hajnali gondolatok **6.50** Ma Reggel **10.00** A Palota (angol drámasorozat) **10.50** Nappali **13.00** Déli harangszó **13.01** Híróra **13.15** Időjárás-jelentés, Sporhírek **13.30** Kárpát Expressz **14.00** Szomszédok (magyar filmsor.) **14.35** Körzeti magazin **15.35** Ez történt Ma reggel **17.25** Körzeti híradó **17.35** Hírek **17.45** Teadélután **18.35** McLeod lányai (ausztrál kalandfilmsorozat) **19.25** A palota ékköve (dél-kor. filmsorozat) **20.30** Híradó este **20.50** Sporhírek **20.55** Időjárás-jelentés **21.00** Üdítő - Szilágyi Tibor műsora **22.00** Az Este - Péntek **22.30** VIII. Henrik (angol-amerikai minisorozat) **0.20** Hírek - Időjárás-jelentés **0.30** Memento (ism.) **0.35** Teadélután (ism.) **1.25** Nappali (ism.) **3.30** Prizma (ism.) **3.47** Műsorszünet

TVR 2

5.25 Hírek, Sport, Időjárásjelentés **6.15** Teleshopping **7.00** Elisa (olasz filmsor.) **8.00** A gitárok ideje (ism.) **9.00** Divathírek (ism.) **10.10** A gitárok ideje (ism.) **11.30** Hírek, Sport, időjárásjelentés **12.00** Bazár (ism.) **12.30** Hírek, Sport, Időjárásjelentés **12.45** Elisa (olasz filmsor.) **13.45** Teleshopping **14.30** Utópia **15.00** Együtt Európába - interetnikus magazin **16.00** Vízilabda: Steaua - CSM Frigoconti Oradea **17.15** Euronews **17.30** Kosárlabda: CSU Sibiu - Dinamo **19.30** Csavargó horgász **20.00** Téli Olimpiai Játékok - sí **21.00** Jamie **21.30** Lex et Honor **22.00** Hírek, Sport, Időjárásjelentés **23.10** Jamie Oliver **0.35** Zűrös kölykök (angol filmdráma, 2006) **2.10** Memento (amerikai thriller, 2000, ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek **10.00** Sport.ro Hírek **11.05** Információ **12.05** Külön kiadás **13.00** Sport.ro Hírek **13.05** Fogadás a félelemmel **14.05** Külön kiadás **15.00** Sport.ro Hírek **16.00** BoxBuster: Floyd Mayweather vs Angel Manfredy **17.00** Sport.ro Hírek **19.05** Információ **20.00** American Gladiátor **21.00** Wrestling RAW **23.00** Playboy **0.00** Póker Világajnokság **2.00** Hírek

m2

6.20 Hajnali gondolatok **6.50** Ma Reggel **10.00** Hrvatska kronika **10.25** Ecranul nostru **10.50** English 4 You **11.20** Nyugat - A vetélkedő **12.05** ARCpoétika **12.30** Ájtáró **13.01** Híróra **13.16** Időjárás-jelentés **13.30** Kárpát Expressz **13.55** Záróra **14.45** Homokzene mesék **15.40** Szabadtéren a Tiszaháton **16.05** Magyarország nemzeti parkjai **16.35** Magyar bulizene **17.30** Színházépítők (dokumentumf.) **18.15** Városrajzolatok - Budapest **18.55** Ez történt Ma reggel **20.35** Marci **21.00** Híradó este **21.20** Sporhírek **21.23** Időjárás-jelentés **21.25** Fagyos folyó lovasa (ausztrál sorozat) **22.15** 24 (amerikai tévéfilm sorozat) **23.00** Világokon át - Az érző élet **23.50** VIII. Henrik (angol-amer. minisor.) **1.25** Vezérlő fény (am. sor.)

PRO TV

4.00 State és Románia (ism.) **6.00** Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.) **7.00** ProTV hírek, sport **9.55** Könyvbemutató **10.00** Cookie (amerikai vígjáték, 1989, ism.) **12.00** Fialat és nyugtalan (amerikai sor.) **13.00** ProTV hírek, sport, időjárásjelentés **14.00** Rádió (amerikai filmdráma, 2003) **16.00** Fialat és nyugtalan (amerikai filmsorozat) **17.00** ProTV hírek, sport, időjárásjelentés **17.45** Happy Hour - szórakoztató műsor **19.00** ProTV hírek, sport, időjárásjelentés **20.30** Terminátor 3.: A gépek lázadása (amerikai-német-angol akciófilm, 2003) **22.45** Váthathatlan 2. (amerikai akciófilm, 2006) **0.30** A dög (amerikai horror, 2005) **2.30** Terminátor 3.: A gépek lázadása (akciófilm, 2003, ism.)

RTL KLUB

6.30 Top Shop **7.00** Reggeli - Ébresztőshow **11.05** Top Shop **13.00** RTL Klub Híradó - Déli kiadás **13.10** 06-91-33-55-33 - Hívjon! Játsszon! Nyerjen! **14.30** Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel **15.50** Reszketsetek, nem hagyom magam! (am. kalandf.) **17.20** Rubí, az elbűvölő szörnyeteg (mex. film-sor.) **18.20** Mónika - A kibeszélőshow (talk show) **19.30** RTL Klub Híradó - Esti kiadás **20.05** Vacsoracsata - Gasztroréalitá **21.05** Fókusz - Köszölgései magazin **21.40** Barátok közt (magyar sor.) **22.20** New York-i helyszínelők (am.-kan. filmsor.) **23.20** Gyilkos elmék (am.-kan. krimisor.) **Utána:** RTL-hírek **1.15** Reflektor - Sztármagazin **1.35** ittHON - Belföldi utazási magazin **1.55** Odaát (akciófilmsorozat)

TV2 TV 2

7.00 Alexandra Pódium (ism.) **7.25** Tények Reggel **8.00** Mokka **10.00** Stahl konyhája **10.10** Babapercek **10.20** Telekvíz **11.15** Teleshop **12.50** Winnetou bosszúja (jug.-NSZK kalandf.) **14.30** Kvízó **15.55** Dokik (am. filmsor.) **16.30** Charly, majom a családban (német tévéfilm sor.) **17.30** Bűbájos boszorkák (amerikai tévéfilm sor.) **18.30** Joshi Bharat (talk show) **19.30** Tények Hírműsor **20.05** Hal a tortán - Teljes gőzzel **21.10** Jóban Rosszban (magyar tévéfilm sor.) **21.40** Jóban Rosszban (magyar tévéfilm sor.) **22.20** Mint a kámfor (am. krimi) **Közben.** Kenósorsolás **0.50** Az elveszett szoba (amerikai minisor.) **1.50** Tények Este - Hírműsor **2.20** Csillagkapu (am. sor.) **3.10** Csillagkapu (am. sor.) **4.00** Műsorszünet

PRIMA TV

6.00 A cseresznye a tortán (reality show) **7.00** Kandikamera (ism.) **7.30** Viharólyom (am. filmsor.) **8.20** Sport Florentinával **8.30** Teleshopping **9.00** Kandikamera **9.30** Haláli hullák (vígjátéksorozat, ism.) **10.30** Kövesd a folyót (amerikai filmdráma, 1995) **12.30** Teleshopping **13.00** Kandikamera **13.30** Teleshopping **14.00** Medium (sor.) **15.00** Gyilkos számok (amerikai krimisorozat) **16.00** Vadnyugati Casanova (olasz vígjáték, 1972) **18.00** Hírek, időjárás **19.00** Sport **19.30** A cseresznye a tortán (reality show) **20.30** Csuszap pisztoly 33 1/3 - Az utolsó merénylet (amerikai akció-vígjáték, 1994) **22.30** A szívem érted RAPes (amerikai vígjáték, 2001) **0.30** A győzelem nyomában (amerikai film, 1984)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.) **7.30** Lapzártá (ism.) **8.00** Híradó **Friss napi információk** **9.05** Rájátszás (ism.) **10.05** GyógyHír (ism.) **Egészségügyi magazin** **10.30** Felfedező (ism.) **11.05** Ingtatlanpiac **11.30** Soroló (ism.) **12.05** Vonalban (ism.) **13.00** Déli híradó **13.30** Hungarorama, Közvetlen ajánlat **14.05** Lapzártá (ism.) **14.30** Paletta (ism.) **15.05** Zöld övezet (ism.) **15.30** Iskolapédia (ism.) **16.05** Reporters (ism.) **BBC riportműsora** **16.30** Panaszkönyv (ism.) **17.05** Keresztmetszet (ism.) **18.00** Híradó **18.35** Európai híradó **19.05** Értékmentés másként **19.30** BBC Hard Talk **20.00** Híradó **21.05** Péntek 8 **Mondatvadászat** **22.00** Híradó **22.30** Célpont **Oknyomozó riportműsor** **23.05** Civil kaszinó - Hűsbavágó kérdések **0.05** Péntek 8 (ism.)

DISCOVERY

7.00 Amcsi motorok - Dryvit motor **8.00** Végzetes másodpercek **9.00** Hogyan készült? **10.00** Piszkos munkák - Majomgondozó **11.00** Miami Ink - A tetoválók **12.00** Töréspont **13.00** Hogyan csinálják? - Légzsák/ jégpálya **14.00** Túlélés törvényei - Déli mocsarak **15.00** Ötödik sebesség **16.00** Hogyan készült? - Jégkrém-tál / Fa golfútó **17.00** Állítólág... - Különös mítoszok **18.00** Újjáépítők **19.00** Fegyvertények - Robotic Warriors **20.00** A túlélés törvényei - Írország **21.00** Hogyan készült? **22.00** Katasztrófa: ahogy én láttam **22.30** Rács mögött külföldön **23.30** Szupersebesség: 72 kilós daganat **0.30** Futballhuligánok - Oroszország

ACASĂ

9.15 Kaméleonok (filmsor.) **10.30** Szerelmek (sor.) **11.45** Életképek (filmsor.) **14.30** Aniela (sor.) **15.30** Elrabolt sorok (sor.) **16.30** Szegény Mária (filmsor.) **17.30** Igaz történetek **18.30** A szerelem nevében (filmsor.) **19.30** Kaméleonok (filmsor.) **20.30** Szakítani tudni kell (amerikai vígjáték, 2004) **22.15** Viperafészek (sor.) **0.30** Igaz történetek (ism.)

FILM+

8.00 Micsoda srác ez a lány! (am. vígj.) **10.00** Televíziós vásárlás **13.05** Felvilág (amerikai kalandf.) **14.45** Ezüstólyom (hongk. akcióf.) **16.40** Az alakváltók (sci-fi) **18.15** Piedone Afrikában (vígj.) **20.15** Mérges pók (amerikai-ausztr. katasztrófa f.) **22.10** Underworld (akcióf.) **0.15** Sárkányok bosszúja (amerikai thriller) **1.50** Salome utolsó tánca (angol vígj.)

KANAL D

7.00 A szív dala (sor.) **7.45** Teleshopping **8.00** Anyaszereget (filmsor.) **9.30** Teleshopping **10.00** Menyet anyának (show) **12.30** Hírek **13.00** Egy másik sors (filmsor.) **15.00** Mondd mennyibe kerül - versenyműsor **16.00** Terefere Bahmuval (talk show) **18.30** D-Hírek **19.30** Menyet anyának (reality show) **22.30** Légy a feleségem (reality show) **0.30** Intim párbeszéd

HALLMARK

9.00 Kisvárosi gyilkosságok **11.00** Férfi kerestetik! (am. vígj.) **13.00** McLeod lányai (sor.) **14.00** Amy-nek ítélve (am. filmsor.) **15.00** Kisvárosi gyilkosságok **17.00** Gondold meg mit kívánsz (kan. rom. vígj.) **19.00** Amy-nek ítélve (amerikai filmsor.) **20.00** Nyughatatlan Jordan (am. krimisor.) **21.00** A médium (amerikai krimisorozat) **22.00** Esküdt ellenségek

Február 11., csütörtök

Az év 7. hete, eltelt 42 nap, hátravan 323 nap

Ma Bertold és Marietta nevű olvasóinkat köszöntjük. A Bertold a germán Berthold névből származik. Jelentése: fényes, híres és uralkodó, tevékeny. A Marietta a Mária kicsinyítőképzős formája. Holnap Lídia és Lívia napja van.

Évforduló

- 1873-ban Amadé spanyol király elhagyta az országot, és Cortés kikiáltotta a köztársaságot.
- 1929-ben aláírták a lateráni egyezményt, amely biztosítja a Vatikán szuverenitását.

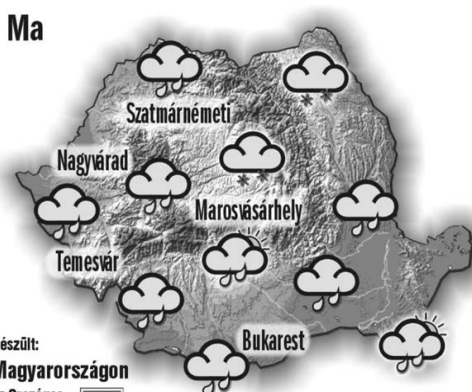
Recept

Aszalt gyümölcsös torta
Hozzávalók: 2 tk. fekete tea, 10 dkg cukor, 10 dkg mandulaforgács, 25 dkg aszalt sárgabarack, 20 dkg aszalt szilva, 5 dkg mazsola, 30 dkg mirelit vaj, 12,5 dkg őrölt mandula, fél citrom leve, 2 ek. sárgabarack-lekvár.
Elkészítése: A teát 5 dl vízzel leforrázzuk és 5 percig állni hagyjuk. Fel-

oldjuk benne a cukrot, belekeverjük a gyümölcsöket és a mazsolát, majd lefedve 12 óráig állni hagyjuk. A tésztát kerek gyümölcsforma-formába simítjuk, az alját villával megszurkáljuk és az őrölt mandulával megszórjuk. A gyümölcsöket lecsöpögtetjük, a barackokat kettévágjuk. A gyümölcsökkel és a mandulaforgáccsal a tortát megszórjuk, majd az előmelegített sütőben megsütjük. 15 percig pihentetjük, csak utána borítjuk ki a formából. A lekvárba belekeverjük a citromlé, majd a tortát a lekvárral bekenjük, így szép fényes lesz a teteje.

Vicc

Egy kisváros polgármesterét telefoncsörgés ébreszti fel az éjszaka közepén. Az egyik ügyvéd az:
 – Sürgősen beszélnem kell önnek, polgármester úr!
 – Mi az, ami nem várhat reggelig?
 – A főbíró meghalt ma este, és én akarok a helyére kerülni.
 – Nos, nekem mindegy, ha a temetkezési vállalkozó nem ellenzi...

Készült: Magyarország az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Többnyire erősen felhős lesz az ég, azonban a délutáni órákban rövid napos időszakok is várhatók. Sokfelé várható eső, záporosó, az északkeleti országrészben és a hegyekben havazás is előfordulhat.

A következő napok időjárása

Péntek
 6°C / 2°C
 Erősen felhős lesz az ég, sokfelé várható eső, záporosó, a hegyekben havazás is lehetséges.

Szombat
 6°C / 2°C
 Folytatódik a felhős, csapadékos idő, nagyobb mennyiségű esőre, hóra lehet számítani.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	borongós, esős idő	4°C
Brassó	esőre, záporokra számíthatunk	4°C
Bukarest	borongós, esős idő	5°C
Csiksereda	esőre, záporokra számíthatunk	3°C
Kolozsvár	esőre, záporokra számíthatunk	4°C
Marosvásárhely	borongós, esős idő	7°C
Nagyvárad	borongós, esős idő	3°C
Szatmárnémeti	borongós, esős idő	2°C
Temesvár	borongós, esős idő	4°C

Gondolatjel

Visky István rovata

A legnagyobb hiba, amit az életben elkövethetsz, az a folyamatos rettegés attól, hogy hibázni fogsz. A hibák lehetőségének elfogadása az emberi szellem egyik legnagyobb és legragyogóbb képessége. Aki ugyanis képes elfogadni azt, hogy hibázik, az már eleve kész arra, hogy a dolgokon javítson. Sok olyan ember is

van, aki eleve kizártnak tartja a lehetőséget, hogy valaha is hibáznia. Ők okozzák a legtöbb bajt és kárt közöttünk. És vannak olyanok is, akik attól rettegnek, hogy hibázni fognak. Ők vannak a legrosszabb helyzetben, mert bár nem tudják elfogadni, hogy ők is hibázhatnak, de nem is tudnak aggodalom nélkül bárminek neki fogni.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)
 A munkában sikeres, ami által több lesz a bevétele és népszerűsége hatalmasra nő.
BIKA (IV. 21.–V. 20.)
 Stressztűrő határa kicsi, hamar kifárad és rosszkedvű. Többet kellene pihennie, és kényeztetnie magát.
IKREK (V. 21.–VI. 21.)
 A tavasz eljövételével sok minden megváltozik, az Ön hangulata is. Vágyak ébrednek szívében.
RÁK (VI. 22.–VII. 22.)
 Ön valószínűleg több egyesület, szervezet tagja, illetve többféle közösségi tevékenységben vesz részt.
OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)
 Ha valaha is voltak kétségei erotikus vonzereje felől, a Vénusz ragyogó égiteste ezeket szertefoszlatta.
SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)
 A Merkúr jelenlegi helyzete kedvezőtlenül hat pénzügyeire. Ez nem lenne szerencsés időpont ahhoz, hogy komolyabb vállalkozásba kezdjen.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)
 Erőfeszítései jó eredményeket hoztak, pedig gátolták is sokszor. Egy ilyen feszült időszak után jól tehet valami kellemes, üdítő családi program.
SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)
 A véletlen egy befolyásos személlyel hozhatja össze, ha eleget tesz egy húzódozva vállalt társasági meghívásnak.
NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)
 Mialatt a világ vidámbbik része élvezi a karneváli hangulatot, Ön módfelett józan lelkiállapotban van.
BAK (XII. 22.–I. 20.)
 A Bakban a Hold, és hatására sikerül megnövelnie népszerűségét, ami céljai eléréséhez vezet.
VÍZTŐ (I. 21.–II. 19.)
 Különös lehetőséggel kecsegtetik, amely könnyű meggazdagodást ígér. Legyen nagyon éber, ne dőljön be mindenfélre csábításnak.
HALAK (II. 20.–III. 20.)
 Fogyasszon almát, zöldségféléket, hogy erei rugalmasak legyenek, és jó legyen a vérkeringése is.

Horváth István

***	NEW ... INDIAI LAP	ALIG HALLHATÓ, CSENDES	MEGŐLELES	***	RÖVID KÖTŐSZÓ	ÓMAMA PARJA	HALKAN MOND	KAFTÁN-DARABI	VÁLASZTÁSRA MÓDOT ADÓ (KÉRÉS)
VÉGRE ERTEMI			MARÓ ANYAG						
VÁMTARIFA EGYEZMÉNY			PASSZOLÓ, ODAILLO		KÖNNYŰ KÖZET				
NEVETÉSEL FELEL					PÁRNAHUZAT			GRAMM	
***	MADÁR KETRECE						JANSKY (RÓV.)	EMBERTÁRSAIN MIN-DIG SEGÍTŐ	
DIAMÉTER (RÓV.)	FŐVÁROSA SZENEGÁL	FŐLÉJE DÖL					NŐI NÉV		
ALATTA LEVŐ HELYRŐL		SZIKI MADÁR				NÉMET NŐI NÉV			
SÜLY-EGYSÉG					AZ IJ HÜRJA	SE ... SE BÜZE			
LENTI HELYRE					SZLOVÁK AUTÓJEL				
SOKAT DIDEREG				PIÓCA TESTRÉSZE					
				ZÁSZLÓALJ (RÓV.)					

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
 013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
 Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
 Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
 Ágoston Hugó

Főmunkatársak:
 Bíró Béla, Lokodi Imre, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
 Moldován Árpád Zsolt (Aktuális), Bogdán Tibor (Hátér), Darvas Beáta (Kultúra), Nagy Vajda Zsuzsanna (Gazdaság), Turós-Jakab László, Vásárhelyi-Nyemec Réka (Sport), Farkas István (Média), Orosz Anna (Életmód), Szonda Szabolcs (Szinkép)

Olvasószerkesztők:
 Osváth Annamária, Bíró Vitus

Tudósítók:
 Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0770-101571 (Nagyvárad), Horváth István – 0788-822442 (Csiksereda), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Csibi Márta – 0749-462069 (Gyergyószentmiklós), Kánya Gyöngyvér – +36 20 532 8751 (Budapest), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Képszerkesztő:
 Tofán Levente

Grafikus:
 Horváth István

Tördelőszerkesztők:
 Lőrincz Imola, Mihăițeanu Albert

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Adminisztrációs igazgató:
 Szentiványi Márta

Terjesztési menedzser:
 Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
 Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Gyurka Lajos – 0788-488740 (Harghita), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Jogtanácsos:
 Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalánnyal (mandat postal) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknek. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
 1 hónapra 15 lej,
 3 hónapra 38 lej,
 6 hónapra 75 lej,
 12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányszám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MEDIAPARTNEREK

Kolozsvári rádió
 www.radiocluj.ro
 95,6 MHz
 909, 1593 kHz

Prima Rádió
 87,9 MHz

Sláger Rádió
 fm 105.9
 A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

rtm
 MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
 98.9 FM

Paprika rádió
 fülön csíp
 95,1 fm

agnus
 RADIO 88.3 fm
 naponta 03-08 és 12-15,
 csütörtökön 19-23 óra között
 a világhálón:
 www.agnusradio.ro

r.a.d.i.o
 88 f M

Megkezdődött az olimpiai visszaszámlálás

Megkezdődött a visszaszámlálás Vancouverben, ahol holnap tartják a 21. téli olimpia megnyitóját. A kanadai seregszemplén az elmúlt harminc év legnépesebb romániai küldöttsége vesz részt.

Téli olimpia

Híresszefoglaló

▶ Az időeltolódás miatt a 21. téli olimpia hivatalos megnyitóját csak szombaton hajnalban lesz Vancouverben, a versenyek viszont már holnap elkezdődnek a férfi síugrás selejtezőjével. Jacques Rogge, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság (NOB) elnöke szerint a szervezők munkája példaként szolgálhat a jövőbeni ötkarikás események szervezőinek. A belga sportdiplomata a torna helyszínén, a szervezet 122. ülésének megnyitóján így fogalmazott: „Az előkészületek során mindent a sportolók, a környezet és a tartósság figyelembevételével tettek. Meg vagyok győződve arról, hogy 16 napig varázslatban lesz részünk.” Szerinte a szervezőbizottság (VANOC) mindent elkövetett azért, hogy az olimpia sikeres legyen, és most a 82 országból érkezett több mint 2500 sportolón a világ szeme. A 67 éves sportvezető arra számít, hogy az esemény mintegy hárommilliárd tévénézőt vonz majd.

Az olimpiát két központban, Vancouverben és a tőle mintegy 120 km-re fekvő Whistlerben, négy helyszínen rendezik. Vancouver központjában lesznek a „jeges” sportesemények, Whistlerben az északi és alpesi sízők, valamint a bobosok, a szekeletonosok és a szánkósok

küzdemei, Nyugat-Vancouverben, a Cypress-hegységben a hódesházak és a siakrobaták viadalai, Richmondban pedig a nagypályás gyorskorcsolyázók versenyei. A sportolókat – köztük a romániai és a magyarországi küldöttséget – két olimpiai faluban, Vancouverben és Whistlerben szállásolták el.

Románia, mint ismert, 28 sportolóval képviselteti magát, amely az elmúlt harminc év legnagyobb hazai delegációjának számít. Reményeik szerint Tófalvi Éva, Paul Constantin Pepene és Petrică Hogiu révén sikerül majd

a legjobb húsz közötti helyezést is elérniük. A négy évvel ezelőtti, torinói játékokon a női biatlonistáknak sikerült a 14. helyet megkaparintaniuk, a téli olimpiák története során pedig egyetlenegyszer sikerült érmet szereznie romániai versenyzőnek: 1968-ban, Grenoble-ban a Ion Banturu és Nicolae Neagoe alkotta páros bobozásban lett bronzérmes. De történt olyan is, hogy a trikolórok egy szióje az utolsó helyen zárt: Florentin-Daniel Nicolae az 53. lett, még egy dél-afrikai versenyzőnek is sikerült öt megelőznie. ◀

A romániai küldöttségből a biatlonista Tófalvi Évától remélik, hogy a legjobb húsz között zár majd az olimpián

Továbbjutott a Werder

Labdarúgás

T. J. L.

▶ Hétközi 26. fordulóra folytatódott az angol labdarúgó Premier League 2009–2010-es pontvadászata. A Manchester City 2-0-ra nyert a Bolton Wanderers ellen, és ezzel beírte pontszámában a negyedik helyen álló Liverpoolt. A sereghajtó Portsmouth a vendég Sunderlandt sem tudta legyőzni, sőt, Dindane a 95. percben mentett pontot a házigazdáknak, 1-1. **További eredmények:** Fulham

–Burnley 3-0, Wigan Athletic–Stoke City 1-1. Tegnap további hat találkozózt rendeztek, köztük az Arsenal–Liverpool, Aston Villa–Manchester United és Everton–Chelsea slágermérkőzéseket. Az összecsapások lapzártánk után fejeződtek be.

Elsőként a címvédő Werder jutott a Német Kupa elődöntőjébe, a brémaiak 2-1-re nyertek a Hoffenheim ellen. A győztesek góljait Naldo és Hugo Almeida, a veszteséket pedig Tagoe szerezte. **A további párosítások:** Bayern München–Fürth, Augsburg–Köln, Osnabrück–Schalke. ◀

CEBL-fináléban a Mobitelco

Kosárlabda

Turós-Jakab László

▶ A kolozsvári négyes döntőt rendező „U” Mobitelco és a cseh bajnoki ezüstérmes Mlekarna Miltra Novy Jicin vívta a 2009–2010-es Közép-Európai Kosárlabda Liga (CEBL) döntőjét, ám a találkozót csak tegnap esti lapzártánk után játszották.

A keddi elődöntőben szoros összecsapásokon dőlt el a két továbbjutó. A csehek első körben 14 triplájuknak köszönhetően győzték le 88-77-re a Paksi Atomerőmű SE-t miután Szarovics 28, Varnelis 27, Gavlak pedig 16 pontot szőrt a magyar bajnoknak. Utóbbi trénerre, Schmidt Béla csak a 36 éves veterán, Gulyás Róbert (23 pont), valamint a válogatott

Körtélyesi Gergely (19p) teljesítményével lehet elégedett.

A nyitónap második mérkőzésén nagyot csatázott egymással a két romániai gárda, az „U” Mobitelco és a Temesvári Elba összecsapása elsősorban a védelemről szólt. A mérleg nyelve a harmadik negyedben billent ki, amikor a temesváriak elvesztették egyik alapemberüket, a gyors egymásutánban két személyi hibát is elkövető Uros Velicskovicsot. Mintegy 2500 fő nézősereg előtt, a házigazdák 73-64-re nyertek. Krsztanovics 25, Lawrence 13, Silvášan pedig 10 pontot szerzett. A másik oldalon Peszics (27) és Páltinişanu (19) volt a két legeredményesebb.

Tegnap lapzártánkig csak a bronzmeccs fejeződött be, a temesvári csapat 87-70-re győzte le a paksi gárdát. ◀

A kolozsváriak győztek a rangadón, Temesvár a bronzért játszott Fotó: Agerpres

Holtverseny a férfiaknál

Sítájfutás

ÚMSZ

▶ A svéd Peter Arnesson és az orosz Eduard Khrennikov holtversenyben végzett az élen a felnőtt sítájfutók tegnapi Európa-bajnoki és Világkupa-futamának középtávú viadalán. A Hargitán zajló Sítájfutó Világhét első versenynapján Alin Ciprian Marian a 49. lett, Vasile Stelian Cupcea a 63., míg Paul Brăbescu-Călinescu a 66. helyen zárt. A legjobb magyarországi sportoló Gond Balázs lett, aki az 54. pozícióban fejezte be a középtávú versenyt.

A nők középtávú versenyt az orosz Tatjana Vlasova nyerte, míg a hazai sportolók közül

Monica Auer a 31., Veronica Minoiu a 36., Andreea Danilă pedig a 39. lett. A magyarországi Simon Ágnes a 32. helyen zárt, Szivak Ildikó pedig a 38. lett. A kanadai színeket képviselő Orosz Erzsébet a negyvenedik helyen végzett.

A junioroknál is orosz siker született, Jekatyerina Zakharova személyében, de a magyarországi Pozna Anna az előkelő második helyen zárta a vb-futamot.

Ma a hosszútávú versenyeket rendezik a Tolvajos-tetőn. Holnap szünnap lesz a tornán, míg szombaton a sprintversenyeket tartják meg. A vasárnapi váltók Hargitafürdőn lesznek. A felnőttek versenyeit a SportKlub közvetíti. ◀

Röviden

A szurkolók beperelték Becalit

A Steaua Szurkolóinak Független Egyesülete (AISS) révén száz futballdrucker beperelte George Becalit, a Steaua labdarúgóklubjának tulajdonosát. A bukaresti piros-kékek szimpatizánsai azért citálják bíróság elé Becalit, mert az kitiltotta őket a stadionból, holott érvényes bérletük van a mérkőzésekre. A szurkolók amelle, hogy szeretnének bejutni az arénába, neveik kitörlését követelik a klub adatbázisából, továbbá személyenkénti egymillió eurós kártérítést kérnek.

Mutut az ág is húzza

Probléma problémára halmozódik Adrian Mutu életében, hiszen miután másodjára is megbukott a doppingteszten, most szabálysértés miatt kaphat pénzbírságot. A Fiorentina román válogatott futballistája 6500 eurót fizethet amiért rajtakapták, hogy dohányzott a firenzei Artemio Franchi stadionban, továbbá 16 500 eurót, amiért egyik éjszaka engedély nélkül dorobézolt. A játékosnak azonban ez aprópénznek számít amelle, a 17 millió euró mellett, amelyet a Chelsea követel tőle kártérítésként.

Menezttették Bölönit?

A belga *Le Dernière Heure* lap információi szerint menezttették Bölöni Lászlót, a Standard Liege romániai edzőjét. Az erdélyi szakember tavaly bajnoki címet szerzett a Liege-vel. Sorsáról tegnap esti lapzártánkig nem érkezett hivatalos nyilatkozat.

Életbiztosítás drukkereknek

A spanyol futball-liga bejelentése szerint az élvonalbeli és a másodosztályú bajnoki mérkőzésekre kilátogató szurkolóknak a jövőben életbiztosítás is jár a belépők mellé. A Primera División főszponzorával, a BBVA bankkal kötött megállapodás értelmében, a drukkerek a jegyek megvásárlásával automatikusan hozzájutnak egy olyan biztosításhoz, amely szerencsétlenség vagy szurkolói rendbontás közben bekövetkező haláleset, szívinfarktus illetve hosszabb keresőképtelenséget kiváltó sérülés esetén fizet kártérítést. A helyi jelentései szerint a biztosítási keret felnőttek esetén 25 ezer euróig, míg a 14 év alatti gyerekeknek ötezer euróig terjed, és a hazai és az idegenbeli találkozók esetén is érvényes lesz. Az LFP szerint ehhez hasonló intézkedésre az európai futballban még nem volt példa. A 2009/10-es szezonban eddig két drucker vesztette életét spanyol futballmérkőzések közben.

Bemutatták az új Red Bullt

A világbajnoki címre is esélyesnek tartott Red Bull Forma-1-es istálló tegnap mutatta be 2010-es versenyautóját a spanyolországi Jerezben, ahol a csapatok elkezdtek az idei második hivatalos tesztelést. A tavalyi szezonban a konstruktőrök pontversenyében második helyezett gárda RB6-os modelljét – az idei szezontól érvényes tanakolási tilalom miatt – nagyobb üzemanyagtartállyal szerelték fel, így a váz a rivális gépekéhez hasonlóan hosszabb lett. Az autó a korábbiakhoz képest jóval hegyesebb orrkúpot kapott, ugyanakkor felújították az előző idényben alkalmazott, cápauszonyhoz hasonló motorborítást. Az energiatalokat gyártó cég megtartotta 2009-es pilótapárosát, így az idén is a német Sebastian Vettel és az ausztrál Mark Webber kormányozza a kocsikat.

Konstancán lesz a román–német

Bukarest helyett Konstancán rendezik meg szombaton 14 órától a román–német rögmérkőzést az Európai Nemzetek Kupájában. A második fordulóban jegyzett összecsapás helyszínét a hétfőre jósolt időjárás miatt változtatták meg.